

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ES VIDÉKEN
Egy évre 45 kor
Fél évre 24 kor.
Egy negyed évre 12 kor.
Egy óra 4 kor.

Nyitóléki költségek
munkálkodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1918.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Kedd, október 22.

Wilson — a háborúra uszít.

A washingtoni Fehér Ház-ban til a háború és béke nagy teoretikusa, ki szívesen hallgatja, ha a világ lelkiismeretének nevezik. Az-e vajjon?! Hozzánk küldött válaszjegyzéke nem annak mutatja. Ez a válasz úgy tünteti fel Wilson-t, mint aki krétával áll egy fekete tábla előtt, melyre önkényesen rajzolgatja a világ új térképét. Kezét e munkában nem gondos mérlegelés, nem a viszonyok alapos ismerete, nem a néplélek pontos megfigyelése vezeti, hanem a fennálló helyzettel tisztában nem levő elfogultság.

Az Egyesült Államok elnöke azt bizonyítja be e válaszjegyzékével, hogy nem ismeri sem a magyar népet, sem a magyarországi viszonyokat. S őt is megfertőzték azoknak a nemzetiségi agitátoroknak híresztelése, akik külföldön évtizedek óta dobálták ránk a gyűlölködés fekete sarát.

De nem is őszinte ez a válaszjegyzék! Velünk szemben nem ismeri el a nemzetek önrendelkezési törvényének jogosságát. Reánk csak kötelességeket szab ki, mi csak jogokat adhatunk, de a mi évszázados, időszentelte jogaink birtokában nem hagy meg bennünket. A Fehér Ház térképe e föl dörög Wilson s parancsait nem az őszinteség, hanem a színpátia vezeti. Az ántánt részén harcolók iránt érzett rokonszenv teszi lehetetlenné, hogy a Fehér Ház ura a világ ítélő bírása lehessen.

Mikor a harcban álló egész világ a béke után liheg, Wilson egyetemi tanári díszertációt küldt őt az óceánon. Napok óta reszkető vágyban lessük, mit mond rólunk, hazánkról, a békéről a mindenható elnök s mire válasza ideér: mindent olvashatunk abban, csak a béke megérkezésének dátumát nem! Wilson egy szót nem szól arról, amiről megkérdeztük, a mit neki felajánlottunk. A béke másodrendű kérdéssé devalválódik e válaszjegyzékben, mely nem a világmegváltó nyugalomért íródott, hanem a csehek és a jugoszlávok boldogulásáért. Mi nem ezt kérdeztük. Nekünk béke kell! Mi ennek az ára? Ha mi teljesítenők is a csehek és a jugoszlávok lehetetlen kívánságait, ki biztosít bennünket, hogy az áldozatok árán megnyertük a békét? Wilson válasza nem felel erre.

Azt mondják, hogy meg vagyunk verve! Lehet. De még nem fekszünk az ebek harmincadján, a szemétre még nem dobtak annyira, hogy a wilsoni kinyilatkoztatások előtt térdet fejet hajtvá megadjuk magunkat. Wilson sem nem elfogulatlan, sem nem őszinte. Sőt nem hisszük, hogy tévednénk, ha e válaszjegyzékéből a háború folytatásának vágyát olvassuk ki. Az Egyesült Államok elnöke jól tudja, hogy az ilyen válaszjegyzékekkel nem szolgálja a béke művét. Az unbedingte Unterwerfung-ok soha sem vezettek tartós és nyugodt viszonyokhoz. Ha Wilson tiszta helyzetet akarna teremteni, tisztán és őszintén beszélne. Megmondaná: —

Ezt kívánjuk tőletek a — békéért, válasszatok! S mi választhatnánk. De a jelen esetben még ezt sem tehetjük.

E válaszjegyzékkel az elnök lényegesen meghosszabbítja a háborút. Lehet, hogy ez a célja, de mit szólnak ehhez az ántánt politikának magyar előőrsei? Mit szólnak ehhez Károlyi Mihályék és a magyar radikálisok? Az ántánt barátságának e következményeiről mi a véleményük? Vagy immáron egészen mindegy nekik: hová fejlődnek a viszonyok s nem bántja őket, hogy Magyarország integritásának kérdése a nemzeti gyászig fajul? Vagy talán nevetve és szívbeli örömmel tapasztalják, hogy

Wilsonnak nehéz olyan igaztalan dolgot ki-
eszelnie, amelyet ők megváltásként ne üdvözöl-
nének?!

Wilson szereti rejtelmes szavakban burkol-
ni üzeneteit. A gondolatolvasás akrobatája az,
aki az első pillanatban megérti, amit mondani
akar. A szavak mögé bújtatott gondolatokat
még magyarázgatni is nehéz. Szeretnők hinni,
hogy rosszul értettük a mai üzenetet s óhajta-
nók, hogy félreértett formája legyen a békepós-
tának.

Mert ha nem így van, akkor Wilson az
egész világ legnagyobb — háborus uszítója!...

Wilson feltételeket diktál a monarchiának.

(Az elnök válasz helyett utasításokat ad — Tanácskoznunk kell a csehokkal és déiszlávokkal.)

Washingtonból jelenti a Reuter-ügynökség: Az Egyesült-Államok válaszában, amelyet az október 4-iki osztrák-magyar jegyzékre adtak és amely Amsterdamban és másutt 5-én és 6-án tétellett közzé, a következő a szövege, amint azt a külügyminiszterium a washingtoni svéd követ útján a svéd külügyminiszterhez intézte:

Külügyminiszterium, október 18. Uram! Van szerencsém igazolni e hó 7-én kelt jegyzékének kézhezvételét, amelyvel Ausztria-Magyarország császári és királyi kormányának közlését az elnökhöz juttatta. Megbizásom van most az elnöktől, kérem meg Önt arra, legyen oly barátságos és juttassa el kormánya útján a cs. és kir. kormányhoz a következő választ:

"Az elnök kötelességének tartja közölni az osztrák-magyar kormánnyal, hogy nem foglalkozhatik ezzel a javaslatával, mert január 8-i üzenete óta bizonyos nagy jelentőségű események állottak be, amelyek szükségszerűen megváltoztatták az Egyesült-Államok kormányának illetékes ágát és felelősségét.

Ama 14 feltétel között, amelyeket az elnök akkor formulázott meg, szerepelt a következő: „Ausztria-Magyarország népeinek, amelyeknek helyzetét a nemzetek között megvédeltnék és biztosítottak kívánjuk látni, meg kell adni az autonóm fejlődés legszabadabb lehetőségét.” Mióta ez a mondat leiratott és az Egyesült-Államok kongresszusa előtt elhangzott, elismerte az Egyesült-Államok kormánya, hogy a cseh-szlávok és a német, valamint az osztrák-magyar birodalom között háborus állapot áll fenn és a cseh-szláv nemzeti tanács de facto hadviselő kormány, amely fel van ruházva a megfelelő autoritással arra, hogy a cseh-szlávok katonai és politikai ügyeit vezesse. Elismerte továbbá a legmesszebbmenő módon a jugoszlávok nemzeti szabadságra való törekvésének jogosságát is.

Az elnök ennél fogva nincs már abban a helyzetben, hogy e népek pusztá autonómiáját ismerje el a béke alapjának, hanem kénytelen ragaszkodni ahhoz, hogy ők, és nem ő, bíraskodjanak afelett, vajjon az osztrák-magyar kormány részéről minő akció fogja kielégíteni a népek aspirációit és felfogását jogaikról és mint a nemzetek családjának tagjait megillető rendeltetésükéről.

Fogadja Uram legnagyobb nagyraecsültésem megültött kifejezését.

Lansing Róbert.

Beavatott helyről a következőket közlik Wilson válaszjegyzékéről:

— Wilson válaszjegyzéke nem szól a fegyver szünet kérdéséről, helyesebben nem tartalmaz választ a monarchia október 7-iki fegyverszüneti kérésére. Ez a hiányosság a legkevésbé fájó Wilson jegyzékében, mert a fegyverszünet kérdését Wilsonnak a német jegyzékre adandó válasza reánk nézve is elintézi.

— Sokkal kínosabb, ahogy Wilson ebben a jegyzékben a cseh-tót nemzeti tanácsot hadviselő és tárgyaló félnek ismeri el. Ezzel Wilson szembe

helyezkedett azzal az erkölcsi világrenddel, amelyet maga hirdetett, mert hazafurulásra, ellenünk való harcra buzdítja Ausztria és Magyarország népességének egy részét. Nem felel meg Wilson jegyzéke a népek önrendelkezési jogáról vallott felfogásának sem, mert a magyarországi tót meggyékét, amelyek pedig egymásután jelentik ki, hogy ne akarnak elszakadni Magyarországtól, ki-
szolgálhatja a csehek rablási vágyának. Teljes lehetetlenség, hogy ezeket a feltételeket mi elfogadjuk, de lehetetlenség az is, hogy ez legyen Wilson utolsó szava.

Berlinből jelentik: Wilson válaszigyzeke itt a legnagyobb meglepetést keltette. A lapok csak röviden és általánosságban írnak erről az eseményről, amelynek jelentőségét egyelőre alig lehet megítélni. Az általános benyomás az, hogy Wilson a nemzetek önrendelkezési jogának szigorú keresztvételével Ausztria-Magyarország feibomlását akarja elérni. Különös érdeklődéssel fordulnak e pillanatban az osztrák német nemzeti tanács megalakulása elé. Azt hiszik, hogy az osztrák-németek számára nem marad más hátra, mint a német birodalomhoz való csatlakozás. Hogy az osztrák kormány Wilson törekvésével szemben mit fog tenni, az még egyelőre teljesen bizonytalan. Wilsonnak, úgy látszik, az a szándéka, hogy a kettős monarchia romjaiból a Balkán-államok képeire formált kis államokat csináljon.

A Berliner Tagblatt így emlékezik meg a jegyzékről: Fogalmunk sincs róla, hogy kívül és hogyan akar Wilson tárgyalni.

Bécsben optimisztikus a fel fogás. — A csehek már ellenségnek mondják a német-osztrákokat.

Berlinből jelentik: A washingtoni válasz külügyi kormányunkat *kinosan meglepte*. Visszonválaszunk utalni fog arra, hogy még csak néhány nappal ezelőtt félhivatalos uton Wilson ama közlését juttatta el külügyi kormányunkhoz, hogy válaszáat a monarchiának csak Németország újabb válaszáának megérkezése után fogja eljuttatni. Hogy mi volt a terv megváltoztatásának oka, arról csak találgatások lehetségesek, de mindennek ellenére mértékadó helyen még most is megvan a hajlandóság arra, hogy Wilson jegyzékét *kedvezően és optimisztikusan magyarázzák*, s hogy ama reményüknek adjanak kifejezést, hogy a tárgyalások nem fognak megszakadni.

Bécsből jelentik: Illetékes részről közlik, hogy a monarchia válasza barátságos lesz és utalni fog arra, hogy az uralkodó manifesztuma eltökélt lépés azon az uton, amelyet Wilson megjelölt. *Nincs tehát semmi akadály annak, hogy Wilson elnök válaszoljon a fegyverszünet és béketárgyalások megindítása érdekében hozott intézett felszólításra.* Hangoztatni fogja válaszuk, hogy a tárgyalások az egyes nemzetekkel az uralkodó manifesztumának szellemében hosszabb időt fognak igénybevenni és így az emberiség nevében felhívja a válasz az Egyesült-Államok elnökének figyelmét az ellenségeskedések megszüntetésére, nehogy hiába omljon a vér, míg meglesz a teljes meg egyezés Magyarország és Ausztria nemzetei között. A monarchia kormányai még mindig azon az állásponton vannak, hogy *békés tárgyalások útján sikerülni fog a népeket költségtelen megegyezésre bírni azon az uton, amelyet Wilson megjelölt.*

Koronatanács Wilson jegyzéke miatt.

Bécs. A király tartózkodási helyén ma dél előtt koronatanácsot tartóak, amelynek tárgya a Wilson válaszával kelezett helyzet megvitatása volt.

Bécsből jelentik: *Wekerle* Sándor miniszterelnök vasárnap este Bécsbe érkezett és a Magyar Házban szállott meg. A miniszterelnök a mai nap folyamán kihallgatásra ment a királyhoz. A külügyminiszteriumban hétfőn reggel 9 órakor közös miniszteri értekezlet volt, melyre magyar politikusokat is meghívtak. A tanácskozáson *Andrássy Gyula* gróf is részt vett. Az államférfiak kiutaztak a király tartózkodási helyére, ahol a király elnöklésével közös tanácskozás volt.

Bécs. *Andrássy Gyula* gróf ma délután kihallgatáson volt a királynál, ahol beszámolt a külföldön szerzett impresszióiról.

A *Vossische Zeitung* ezt írja: Wilson mostani állásfoglalása Ausztria szétrobbantását jelenti, de Magyarország területi integritásának veszedelmét is. Hogyan vélekedik *Károlyi Mihály* gróf az 5 entente-barátsága következményeiről?

A *Börsenzeitung* szerint a cseh királyság különválása az osztrák-magyar monarchia bukását jelentheti.

A *Lokalanzeiger* szerint Wilson eddigi békebeszédeivel a központi hatalmakat félre akarta vezetni.

A *Tägliche Rundschau* írja: Nagyobb megálázást sohasem szántak egy országnak, soha jobban ki nem csufolták az isteni és az emberi jogot.

A *Deutsche Tageszeitung* véleménye szerint az elnök kizárólag azokat az aspirációkat támogatja, amelyek Ausztria-Magyarország fennállása ellen irányulnak: viszont azoknak a népeknek autonómiáját, amelyek a monarchiához ragaszkodnak, nem akarja elsmerni. Így fest a wilsoni önrendelkezési jog és népszövetség.

Bécsből jelentik: A cseh szövetség vezetői *Klofác*, *Áberman* és *Sztanek* holnap utaznak Svájcba. *Klofác* ma már értesítést kapott, hogy a cseh képviselők részére a szükséges utleveleket kiállították.

Készülődés a héketárgyalásokra.

Berlinből jelentik: A Politische Correspondenz jelenti: a külügyminiszterium már hosszabb idő óta megbízott egy bizottságot azzal a feladattal, hogy beható tanulmányozás alá vonják ama kérdések népjogi részét, amelyek a héketárgyalásoknál vagy a velük kapcsolatos nemzetközi értekezleten szóba jöhetnek. A bizottsághoz, melynek a nevezett külügyminiszteriumi megbízottakon kívül több kiváló osztrák és magyar jogtudós is tagja máris beható jelentéseket nyújtottak be a külügyminiszterium által kidolgozott programhoz, így különösen a tengerek szabadságára, a nemzetközi konfliktusok békés elintézési módjainak kiépítésére vonatkozólag. Ilyen a nemzetek szerves összefüggésére vonatkozó javaslat (így a döntő bíróságok a népjogi kötelezettségnek betartását biztosító garanciák megtételére, népszövetség) A bizottság munkálatait most már sietve befejezik. Az eredmény értékes segédeszközül fog szolgálni az osztrák magyar béke delegátusok számára.

Hágából jelentik: A párti és marseillesi börze már napok óta a közeli béketárgyalások hatása alatt áll és dacára a hivatalos hatalomnak, kikötéseket ellenséges cégek számára január 1-től kezdődőleg általában neijegyzésbe vesznek.

Bécsből jelentik: *Tussar*, a cseh pártszövetség alelnöke Wilson válaszáról kijelentette:

— Mi a legnagyobb mértékben megvagyunk elégedve a jegyzékekkel, mert az elismer bennünket hadviselő félnek és megerősíti azon állásfoglalásunkat, hogy nekünk a békekongresszuson külön képviselők járnak. A cseh kérdés most már lényegében határkérdés Németország és a cseh birodalom között. Miután Német-Ausztri Németországhoz való csatlakozása mellett nyilatkozott, mint minden hadviselő állam, mi is követeljük, hogy *országunk megszállott területeit irtse ki az ellenséges fél, mely csak most küldött a frontra ismét sok ezer főnyi rohamcsapatot, úgy, hogy tegnapelőtti nemzetgyűlésünket szuronyverő és gépfegyverek között kellett megtartanunk.*

Átfűrészelte a vasuti sorompót.

Lovag Wettstein Jenőt felmentette a törvényszék

Érdekes ügyben hozott ítéletet ma az aradi törvényszék büntető tanácsa dr. *Szakolczay* Lajos törvényszéki elnök elnöklése alatt. **Lovag Wettstein** Jenő, egy 52 éves öreg ur, az ópálos—barackai állami szőlőtelep igazgatója és a szőlőtelep éjjeli őre, **Török** Imre 63 éves becsületes arcu öreg magyar állottak vádlottként a büntető bíróság előtt, ahova az ügyesség közveszélyü rongálás büntette címén állította őket.

1917. január 20-án, egy hideg téli éjjel **Wettstein** Jenő családjával és a telep éjjeli őrével, **Török** Imrével *Máriaradnára* igyekezett kocsival, hogy ott vonatra ülve fiához utazzék, akinek pár nap múlva a harctérre kellett kimennie. A kocsit a vasuti töltésen vezetett keresztül s amikor a kocsi a vasuti töltéshez ért, a vasuti sorompót leeresztve találták, bár köz tudomás szerint Ópálos és Óradna között — ahol az eset történt — abban az időben semmiféle vonatközlekedés nem volt. A sorompó technikai berendezése olyan, hogy azt csak az órházból lehet lezárni és felnyitni, az órház pedig több mint egy kilométernyi távolságban volt a sorompótól, ahova a nagy hóesés és sötétség miatt az utasok nem tudtak elmenni.

Miután **Wettstein**, akit a sorompó utja folytatásában megakadályozott, nem akarta a vonatot lekésni s ezért megparancsolta a kocsin levő **Török** Imrének, hogy *fűrészelje le a sorompót*. Az éjjeli őre eleget tett a parancsoknak, átfűrészelte a sorompót, ami által ismét szabadá vált az út.

A Máv. feljelentésére az ügyészség **Török** Imre mint tettes, **Wettstein** Jenő pedig mint felbujtó ellen a büntetőtörvénykönyv 434. §-a alapján „közveszélyü megrongálás” címen megindította az eljárást.

A mai főtárgyaláson a vádlottak beismerték a terhükre rótt bűncselekményt és azzal védekeztek, hogy csak az az egy mód volt arra, hogy a vonatot le ne késék. Egyébként is azokban az órákban nem járt arra vonat s úgy nem veszélyeztették a vonaton levő embereket és árukat. **Wettstein** elmondta, hogy a fia másnap a harctérre ment és sietett, hogy elbucsúhasson a fiától, akit talán utoljára lát. Egyébként is megállapítja, hogy a sorompó leeresztése jogtalan volt és csak a vasuti ör könnyelműsége folytán történt meg, aki a sorompót el felejtette felhuzni.

Imre Géza dr. kir. ügyész, a vád képviselője maga is sajnálattal állapítja meg, hogy az enyhítő körülmények dacára fenn kell tartania a vádat, amely a 434. §. alapján súlyos büntetést von maga után.

Dr. *Szalay* Károly ügyvéd védőbeszéde után dr. *Szakolczay* Lajos elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a kir. törvényszék a vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmenti. Az indokolásban kimondja a bíróság, hogy a Kuria álláspontjára helyezkedik akkor, amikor a felmentő ítéletet arra, alapítja, hogy az inkriminált cselekmény — miután abban az időben vonat nem közlekedett a sorompó mellett — nem tette valószínűvé a 434. §-ban körvonala-zott kár okozását.

Az ügyész felebbezett a felmentő ítélet ellen.

Wilson hallgat a románokról.

(Goldis László hallgat Wilson hallgatásáról.)

Ma hozták nyilvánosságra Wilsonnak azt a választ, amelyet a monarchia ismeretes békejegyzékére adott az Egyesült Államok elnöke. A választjegyzék teljes szövegét lapunk más helyen közöljük. A válasz kizárólag cseh szlávokról és jogoszlávokról beszél, a monarchia többi nemzetiségét egyetlen szóval sem említi. Nem hinnék, hogy a volt professzor, aki tanári pedanteriával mindig pontokba foglalva mondotta el feltételeit, megelégedett volna a románokról, ha nem emlékezett meg róluk, akkor ennek súlyos oka van.

Minket magyarokat főként és elsősorban a román kérdés izgat és érdekelt. Mi lehet annak az oka, hogy Wilson a választjegyzékben nem említi a románokat? Ez a kérdés izgatja Aradon az embereket. Természetesen választ senki sem adhatott az izgató kérdésre. Alkalmoszerűnek tartottuk, hogy az *Aradi Közlöny* munkatársa felkeresse a hazai románság egyik vezetőalakját, Goldis szentszéki titkárt, ki meggyőződéséből sohasem csinált titkot s aki szókimondásával gyakran lett feltűnést keltező nyilatkozatokot.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa újságolvasás közben felkereste Goldis Lászlót és feltette neki Wilson a románokról? A szentszéki titkár azt válaszolta: Wilson a románokról? A szentszéki titkár

meglepte a kérdés. Látszott rajta, hogy zavarba jött. Végül ennyit mondott:

— Erről a kérdésről nem nyilatkozhatom.

Ekkor tudósítónk elmondotta, hogy a közvélemény az ő véleményére kíváncsi, mire Goldis így szólt:

— Az én véleményem az, hogy Wilson válasza valamennyi nemzetiségre vonatkozik.

— A jegyzékben egy szóval sem említi Wilson a románokat, volt az ellenvetés.

— Az igaz, mondotta Goldis. Ha irnak a dolgról, tessék annyit megírni, hogy erről a kérdésről nem nyilatkozom.

Ez a negatív nyilatkozat ékebben szóló, mint a hangzatos frázisok áradata.

A hazai román nép, ez a hazához hű, becsületes és szorgalmas nép pedig tudni fogja, hogy nem az agitátorok útján kell eljárnia boldogulása felé, hanem a mint a magyar nemzet tagja, a magyar háza részese találhatja meg boldogulását, amelyet az ötödik éve folyó világháborúban hozott áldozatai révén megérdemel és amelyet el is fog érni, mert a magyar nemzet becsületesen teljesíti azt az ígéretet, hogy Wilson 14. pontja alapján akar békét kötni.

ezért sem célszerű a palota létesítésének tervezett megoldása.

A postaigazgatóság képviselői ekkor előlították az eredeti tervtől és arra kérték a választ, jelöljön ki az új palota részére alkalmas telket, amely a város közepén könnyen hozzáférhető helyen legyen. Akkoriban a város nem volt abban a helyzetben, hogy alkalmas telket jelöljön ki s így a postaigazgatóság képviselői kerestek telket és találtak a Ferdinánd- és We selényi-utcák sarkán. Ugy látszik azonban ez a megoldás sem végleges. A postaigazgatóság ugyanis hivatalos formában kereste meg a várost, hogy jelöljön ki alkalmas helyet.

Igy került a postapalota ügye ma délután a város szabályozási és közlekedésügyi bizottságok együttes ülése elé, amelyen Vannay Gyula tanácsnok elnököl. A kétfős bizottság tagjai abban állapodtak meg, hogy a postaigazgatóság abban a négyszögben, amely a Variassy József-utca, Ferenc-tér, Bástlyágy, Ferdinánd- és Weitzer-utcák között elterül hármely helyen keressen telket, amely az új postapalota céljainak megfelel és közlekedési szempontból könnyen megközelíthető. A mostani postaház felhasználására a kétfős bizottság nem szándékozik ingerenciát gyakorolni, de célszerűnek tartaná, ha a mostani helyen fiókpostát létesítené, amely ráférne erre a forgalmas városra.

Mi ez a határvonalat a forgalom szempontjából a fokuson kívül esőnek találjuk és mert a Széchenyi-utcán túl eső rész már nem központi fekvésű a kereskedelmi és ipari élet szempontjából.

A rendőrtisztviselők ügyeleti díjának emelése. Arad sz. kir. város törvényhatóság 1918. évi október hó 23-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak folytatódó sorrendje: Az aradi sertéshizláló telep kérvénye az általa bérelt szántóföld bérelti szerződés meghosszabbítása tárgyában. A tanács előterjesztése a városi faterlepház és a közbiztonsághoz vezető iparvágány kiépítése tárgyában. A köszönbánya és téglagyár társulat kérvénye a kerámia utburkolatok fenntartási egységének felemelése tárgyában. Laczko József kérvénye Marostáj 8. számú üres felek szabályozása tárgyában. Kiskörsz Tenczlinger testvérek kérvénye Marostáj 2. telkükhöz 235 négyszögöl terület megvétele tárgyában. — Vandracsák Ignác kérvénye a kőműves munkákra vonatkozó szerződés meghosszabbítása tárgyában. Az aradi közalkalmazottak beszerzési csoportjának kérvénye anyagi támogatás iránt. A szervező és pénzügyi bizottság jelentése a rendőrtisztviselők ügyeleti napidíjuk felemelése és piaci szolgálati napidíj engedélyezése iránti kérelme tárgyában.

Olcson akart házat venni. A városnak Ségában a Czuczor-utcában van egy háza, amelynek bérbevételére a gazdasági szék árlejtést hirdetett. Ma tartották meg az árlejtést. Az évi bérletár 100 korona volt. Az egyedüli pályázó Dán Deszpot gazdálkodó rohamosan 170 koronára verte fel az évi bérletet. Mint-hogy más ajánkozó nem akadt, a házat Dán vette bérbe. Alá is írta a szerződést, ki is illette az évi bért és már menni készült, amikor azt mondotta, hogy ezek szerint a ház most már teljesen az övé, mert 170 koronáért megvásárolta. Vannay Gyula tanácsnok azután felvilágosította Dánt, hogy a 170 koronáért csak bérbevette a házat, amely továbbra is a város tulajdona maradt. A gazdálkodó azonban ebbe nem volt hajlandó beleegyezni, visszakapta a pénzét s a gazdasági szék most újabb árlejtést tűz ki.

Elegtétel dr. Lakatos Izsó emlékének.

(Megszüntetett bírósági eljárás.)

Arad város közönségének még élénk emlékezetében van dr. Lakatos Izsó, a jónévi aradi nőorvos tragikus öngyilkossága, aki ez év június havában a nevével kapcsolatban forgalomban került kellemetlen hírek hatása alatt agyonlőtte magát. A szomorú és a város általános részvétét kiváltó öngyilkosság, előzményei talán már feledésbe is mentek.

Ez év június 20-án este egy fiatal asszony, Stefán Henrikné szülési fájdalmak között rosszul lett és férje a babaasszony tanácsára elhívta a beteghez dr. Lakatos Izsó nőorvost. Az orvos megvizsgálta a beteget és megállapította, hogy a magzat elhelyezkedése eltért a normális alaktól úgy, hogy a szülés veszélytelen lefolytatása előtt a beteg kezelése szükséges. Az orvos három napon keresztül kezelte is a beteget és akkor, miután a beteg állapota nem javult, azt ajánlotta, hogy vigyék be a kórházba, ahol dr. Zimmermann Károly igazgató főorvos azonnal megoperálta. Az operáció után a beteg rövidesen meghalt.

Az elhunyt férje a haláleset után annak a gyanújának adott kifejezést megiehető nyíltsággal, hogy a felesége halálát a kezelő orvosok gondatlansága idézte elő. Az úgyről sokat beszéltek a városban minden körben és aradi reggeli lap is foglalkozott, amely megírta a tragikus végű szülés történetét. Dr. Lakatos Izsó, a betegesen túl érzékeny ember, azt az impressziót merítette, hogy az emberek az ő működését teszik kritika tárgyává. A sajnálatra méltó orvos ezt annyira szívére vette, hogy másnap az izgalom hatása alatt agyonlőtte magát és meghalt.

A szomorú öngyilkossággal az úgy még korántsem nyert végleges befejezést. Az ügyesség az annak idején nagy port felverő esetet kötelezőszerűen vizsgálat tárgyává tette és nyomozást indított abban az irányban, vajon gondatlanság okozta-e Stefán Henrikné halálát és ha igen, kik a felelősök azért a gondatlanságért.

A megindult vizsgálat során dr. Austerweil László törvényszéki orvos és dr. Borsoss Béla

vármegyei főorvos törvényszéki orvosszakértők felboncolták a hullát és az arról szóló jegyzőkönyvet és a több oldalra terjedő orvosi szakvélemény, a napokban nyújtották be az aradi királyi ügyészséghez. A szakvélemények egybehangzóan megállapítják, hogy egy a kezelő orvos, mint a műtétet végrehajtó orvos az orvosi tudomány mai állása szerint a kezelésnél és az operációnál mindent a legnagyobb gondossággal követte el, úgy, hogy a halál bekövetkezése miatt őket felelősség nem terheli. A halál közvetlen okául azokat a sérüléseket állapították meg a szakértők, amelyek a magzat természetellenes elhelyeződése következtében állottak elő.

Az ügyészség az orvos szakértők véleménye alapján ma megszüntette a további eljárást ebben a szomorú ügyben, amellyel egyuttal elégtételt szolgáltatott egy tragikus módon meghalt orvos emlékének is.

VÁROS ÉS MEGYE

A postapalota helye.

(Kétfős bizottság.)

A nagyváradi posta- és táviratigazgatóság tudvalevőleg új postapalotát akar Aradon építtetni. Az igazgatóságnak eleinte az volt a terve, hogy a Weitzer-utcában a posta jelenlegi helyén építteti fel az új palotát. Tárgyalások indultak meg a várossal s ezeknek során Nachtnébel Ödön főmérnök arra az álláspont-ra helyezkedett, hogy a város nem egyezhet bele abba, hogy a szűk Weitzer-utcában husz méter magas ház emeltesék. A terv ugyanis az volt, hogy az új palota husz méter magas lesz. Kifejtette a főmérnök annak idején, hogy a megnövekedett postaforgalom a szűk utcában csak a legnagyobb nehézségekkel bonyolítható le. Rámutatott arra is, hogy a postakincstárnak a posta berendezések, főként a telefon és távirathálózat áthelyezése és visszahelyezése rengeteg költségekbe kerülne s

MŰVÉSZET.

HETI MŰSOR:

22-én: *Testőr.* A) bérlet.23-án: *Féltékenység.* Új szereposztással

B) bérlet.

24-én: C) bérlet. 25-én A) bérlet. 26-án

B) bérlet. *Édes öregem* operett. Utána *Bajazók*

opera. Pardy Armand vendég felléptével.

26-án: D. u. fél 4 órakor *Hotel Imperiál.*27-én: D. u. ¼ 4 órakor *Tiszavirág* operett

3 felvonásban.

27-én: Este fél 8 órakor C) bérlet. *Mág-**nás Miska.*

* Az új szubrett. A Jakabffy Jolán gyors távozásával megüresedett másod-szubrett szerepköre Szendrey Mihály színigazgató Miklóssy Irmát szerződtette. Az ifjú művésznek Arad az első szerződése, ez a tudat mindenesetre befolyásolja. Miklóssy Irma kétségtelenül fejlődésképes talentum. Ma még a kezdet kezdetén van, de a jövőre nézve csupa biztató ígérlet. Szép színpadi alak, kifejező arccal; hangja kellemes, bár kis terjedelmű. Lámpalázzal is küzdött a mai estén, talán ennek tulajdoníthatjuk, hogy higgadt volt, semmint szerepe és a sokat emlegetett „szubrett-temperamentum” megkívánta volna. Stázi szerepe több elevenséget s több táncos kedvet követel. Igen: a tánc? Egy kis gyakorlat ebben a tekintetben sem fog ártani. A közönség jóindulattal fogadta a bemutatkozót. Az előadás jobb volt, mint a premieren. (Z. A.)

* **Török Gyula meghalt.** Néhány hete még itt járt közöttünk Aradon s kérdésünkre: — Pihenni jött-e a rokoni hajlékba? — rejtelmes mosollyal válaszolt:

— A legnagyobb munkámon dolgozom! S dolgozott hittel és szakadatlanul. Pár heti aradi tartózkodása után kész művével Pestre sietett, mert amint tréfásan mondotta:

— Jóízűen uzsonnázni mégis csak az Ott-hon-körben lehet.

Regénye már csak — posthumus kötet lesz s ő maga rövidesen egy fájdalmas emlék. Irói pályájának legszebb időszakában törtéte le a végzet. Akkor, midőn a vidéki újságírás keserű kenyerének elfogyasztása után egy regényével az „arrivék” sorába került. Amikor kinyitott előtte a pálya, s mosolyogva intett feléje a pálmaág. Az irodalom sokat várt tőle s kora elmúlását mindnyájan üszíntén gyászoljuk. Harmincegy éves volt. Budapesten a Magyar Hírlapnál kezdte meg újságírói pályafutását, innen került a Magyarországhoz, hol hosszabb ideig dolgozott. Mint a Magyarország munkatársa jelentette meg „Porban” című regényét, melyet a közönség és a kritika egyhangú örömmel fogadott. Aradon született. Csaiádjának tagjai ma is aradi lakosok. Bátyja Török Andor droguista, öccse festőművész. Nővére: Obesko Mihály Acsev főtisztviselő neje.

* **33-as hangverseny Kisjenőn.** Fényesen sikerült hangversenyt rendezett a napokban a 33. gy. e. Hadialbum-akciója Kisjenőn, a kasszinó nagytermében. Előkelő és nagyszámú közönség gyűlt ez alkalomból össze, hogy meghallgassa Kieffer Lujza, Földes Mihály és Kertész Dezső, az aradi Nemzeti Színház tagjai és Knoblauch Virgil t. hadnagy, továbbá a kisjenői társadalom két tehetséges műkedvelő tagjának, Falm Klárikának és Hajnal Mórának az előadó művészetét. A szereplőknek rengeteget tapsoltak. Előadás után fényes buffet előtt a közönség rendelkezésére, amit a kisjenői úri asszonyok áldozatkészsége állított össze. Az estély, mely táncmulatsággal fejeződött be, 1600 koronát jövedelmezett a jótékony célra.

* **A Modern Színház szombati megnyitása** élénk várakozással tekint az aradi közönség. Mavolt a pénztárnyitás első napja és máris tömegesen keresték fel a Salac-utcai kis színház pénztárát. A Modern Színház helyfoglalói ugyanolyanok, mint az Aradi Nemzeti Színház helyfoglalói. Ugy a szombati, mint a vasárnapi előadásokra egész héten lehet jegyet váltani.

Christea Miron lesz Mangra Vazul utóda.

(Mikor hívják össze a metropolita-választó kongresszust? — A románok mellőzik Pap I. János aradi püspököt. — Tüntetés Mangra temetésén.)

Budapesti munkatársunktól.) Pár napja csak, hogy utolsó útjára kísérték a görög keleti román egyház elhunyt érseke-metropolitáját, Mangra Vazul sirja fölött még meg sem keményedett a rög, a román közvéleményt már is erősen izgatja az a kérdés, ki legyen az egyház új vezére. Lassan kezd is kialakulni az egységes vélelény, amely az, hogy Mangra örökébe Cristea Miron karánsebesi görög keleti püspököt kell ültetni. A magyarországi románok benne vélik megtalálni azt a férfit, aki egyrészt nagy auktoritásánál, másrészt európai műveltségénél fogva vezetni képes a magyarországi román egyházat.

Alkalmam volt ma egy, a viszonyokkal és a román egyház vezetőinek véleményével egyaránt ismerős román politikussal a képviselőházban beszélgetést folytatni. A metropolita-választással kapcsolatos kérdésekről a következő érdekes nyilatkozatot tette előttem:

— A nagyszebeni román egyházi kongresszust a király tudvalevően október tizenegyedikére hívta össze. A legfelsőbb kézirat azonban a kultuszminisztériumban huzamosabb ideig felelt és a miniszter azt csak elkésve küldötte le Nagyszebenbe. Mangra Vazul a kéziratot október tizenharmadikán kapta meg és mivel nem volt ideje már ahhoz, hogy a kongresszus tagjait huszonnégy órán belül összehívja, Budapestre utazott fel, hogy itt egy később megállapítandó dátumra újabb királyi kéziratot eszközöljön ki a kormánytól. E munkája közben érte őt utól a halál.

— Természetes, hogy ilyen körülmények között a kongresszus most nem hívható egybe és további intézkedésig a metropoliai teendőket a legidősebb szentszéki ülnök, Roska Eusebius, mint metropoliai helynök vezeti. Az átmeneti állapot azonban nem tarthat sokáig és valószínű, hogy a kormány is sürgősnek fogja találni a mai politikai helyzet mellett Mangra örökének betöltését. Ez ügyben nem kell semmi egyebet csinálni, mint ismét összehívni azt a nagyszebeni kongresszust, amilyen most — az előbb említett okok miatt — nem lehetett megtartani.

— Ha ez megtörténik, akkor a metropoliai konzisztorium felhívása alapján az egyes esperességek megválasztják azt a harminc világi kongresszusi tagot is, akikkel a kongresszusi tagok számát a metropoliai választáson szaporítani kell. A román egyház törvényei szerint ugyanis az ér-

sek-metropolitát egy százhusz tagból álló Kongresszusa választja, amelyen azonban nemcsak a rendes kilencven kongresszusi tag, hanem az esperesség által választandó harminc világi tag is résztvesz, ez utóbbiak azonban a kongresszus tárgysorozatának többi részénél a tanácskozásban nem vehetnek részt.

— A román körök természetesen foglalkoznak már azzal a kérdéssel, hogy ki legyen Mangra Vazul utóda. Nincs titok benne, ha őszintén elmondom, hogy mi Mangrát renegátnak tekintették, ami megnyilvánult a temetésén is. Szinte tüntetésszámba megy az, hogy a temetésén csak a hivatalos egyházi hatóságok vettek részt, ellenben *távol maradtak onnan a román politikusok.* Ők még annak ellenére sem jelentek meg a végültszésségen, hogy Mangra Vazul röviddel halála előtt kereste velük az összeköttetést.

— Ámbár sorrendben Pap János aradi püspök lenne, mint legidősebb püspök jogszerinti utódja Mangra Vazulna, a román körök mégsem neki szánják a metropolita székét, hanem Cristea Miron karánsebesi püspöknek, akit annak idején Mangrával szemben is jelöltek és aki a román közvélemény akarata ellenére maradt kisebbségben Mangra Vazullal szemben. Cristea Miron teljesen független ember, nem exponálta magát semmilyen irányban eddig, nagy autokritikával bír, ami a kormány szempontjából a legfontosabb követelményeknek szintén megfelel. Valószínű ezért, hogy nem fogja magát a kormány ellene exponálni más jelölt érdekében, mert hiszen Mangra esete megmutatta, hogy a románok magatartásár egyáltalában nincsen befolyással az, ha egy, a románok előtt rokonszevel nem bíró ember kerül ilyen magas egyházi tisztségbe.

Eddig szól a nyilatkozat, amelylyel természetesen a hazai románság nagy része nem ért egyet. Nem ért egyet pedig azért, mert a józanul gondolkodók a román tulzókkal szemben nem tartják és nem tartották az elhunyt Mangra Vazult renegátnak, hanem inkább egy olyan higgadt és komoly férfinak, aki idejekorán tudatára ébredt annak, hogy a román nemzetiségi kérdést csak az illetékes magyar faktorokkal való együttműködés és meggyőzés révén lehet elintézni. Ezért nem szabad gyűlölettel gondolni arra az elhagyott sírdombra, amelyben szülőföldjétől távol alussza álmát az utolsó évtizedek egyik értékes nemzetiségi politikusa: Mangra Vazul.

* **A Kölcsey Egyesület szerdai felolvasása** iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Csengery János egyetemi tanár már kedden este Aradra érkezik és szerdán délután 5 órakor a kulturpalotában előadást tart, melyre a tagsági jegyek érvényesek. Nem tagok 2 koronáért válhatnak jegyet a kulturpalota könyvtárában és délután a pénztárnál.

* **A színházi iroda hírel.** A *testőr.* Molnár Ferenc kiváló vígjátéka Európa minden modern színpadán színre került. Holnap, kedden kerül színre hosszú szünet után teljesen új betanulással az aradi színpadon. A főszerepeket Kiss Mariska, Benkőné, Tomay, Földes, Ungváry, Lenkei, Matolcsi játsszák. — *Bajazók. Édes öregem,* háromszor egymás után csütörtök, péntek, szombaton kerül színre Leoncavalló világhírű operája a Bajazókat a társulat két hét óta próbálja zenekarral. A főszerepeket Várad Margit, Párdi Armand, Róna, Matolcsi, Faludy játsszák. Bajazók előtt Fall Leó legbájosabb operettje, az *Édes öregem* kerül színre. Horváth Mici, Kieffer Lujza, R. Tóth játsszák a főszerepeket.

* **Hangverseny a kulturpalotában.** *Gelinek* Lotte énektanárnő növendékeinek sikerült koncertjük volt vasárnap délután a kulturpalotában, amelyen több tehetséges aradi urileány tett tanúságot *Gelinek* Lotte pedagógiai talentumáról. A hangversenyen Mendelsson, Tschai-kovszky, Schubert, Bizett, Tarnay, Mozart és Kienzel művei szerepeltek, amelyeket a tehetséges növendékek nagy sikerrel juttattak érvényre. Különösen feltűnést keltett *Szücs* Jolán és *Gellényi* Hajnalka szép hangja és biztos énektudása, ezenkívül *Dengl* Vilma, *Urbányi* Ilonka és *Vanicsek* Ferencné arattak megérdemelt sikert. A program karének számait méltó tapsal honorálta a publikum és különös sikere volt Bizett kártya-tercettjének, amely a legkomolyabb értelemben vett kritikát is nyugodtan megállhatja.

Németország barátságos válasza Wilsonnak.

(A császárnak nincs többé befolyása a békére.)

Berlinből jelentik: A Wilson elnökhöz intézett német válaszjegyzéknek szövege a következő:

— A német kormány a megszállott területek kiürítésére vonatkozó javaslat elfogadásánál abból indult ki, hogy ez a kiürítéssel kapcsolatos eljárás mint a fegyverszünet feltételeinek megállapítása a katonai tanácsadók megítélésére bízandó, hogy a szerződés alapjául a front kölcsönös erőviszonya szolgáljon, ami azt biztosítja és kezességet nyújt érte. A német kormány az elnökre bizza, hogy a részletek szabályozására alkalmat szerezzen. Bizik abban, hogy az Egyesült-Államok elnöke nem fog helyeselni semmi oly követelést, amely a német nép becsületével és az igazságos béke megteremtésével összeegyezhetlen volna. A német kormány óvást emel azon szemrehányás ellen, amelyivel törvénytelen és embertelen cselekedetekkel vádolják a német szárazföldi és tengeri haderőket és német népet. Pusztítások egy visszavonulás fedezésére mindig szükségesek és ilyen értelemben népjogilag is megengedettek. A német csapatok a legszigorúbban utasítottak, hogy a magántulajdont kímélik és a lakosságról erejükhez képest gondoskodjanak, ahol ennek ellenére kihágások történtek, a bűnöket megbüntetik. A német kormány azt is vitatja, hogy a német tengereszek a hajók elpusztítása alkalmával a mentőcsónakokat a bentülőkkel együtt szándékosan elpusztították volna. A német kormány azt az indítványt teszi, hogy mind e pontokban a való tényállást semleges bizottságok derítsék fel. Hogy mindent elkerüljenek, ami a béke ügyét megzavarhatná, a német kormány utasítására valamennyi buvárhajó parancsnok olyan parancsot kapott, amely a személyszállító gőzös megtorpedózását kizárja. Mindazonáltal technikai okokból nem lehet felelősséget vállalni tekintetben, hogy a parancsok, különösen a tengeren levő buvárhajókhoz visszatérésük előtt eljuthassanak.

— A béke alapvető feltételül az elnök minden önkényen alapuló hatalom eltávolítását jelöli meg, amely ellenőrizhetetlen és saját akaratából megzavarhatja a világ békéjét. Erre a következőket válaszolja a német kormány:

— A német birodalomban a népképviselőnek eddig nem volt befolyása a kormány megalkotására, az alkotmány a háború és a béke kérdése felett való döntésben nem írta elő a népképviselő közreműködését. E viszonyokban alapvető változás történt. Az új kormány az egyenlő, titkos és közvetlen választójog útján megválasztott népképviselők akaratával teljes egyetértésből alakul és a birodalmi gyűlés nagy pártjainak vezetői résztvesznek a kormányban. A jövőben sem léphet hivatalba olyan kormány, sem pedig nem viheti az ügyet tovább anélkül, hogy a birodalmi gyűlés többségének bizalmát ne bírják.

— A birodalmi kancellár felelősségét a népképviselővel szemben törvényesen megállapítják és biztosítják. Az új kormány első tette az volt, hogy a birodalmi gyűlésen törvényjavaslatot terjesszen elő, amelyben a birodalom alkotmányát úgy változtatja meg, hogy a háború és a béke felett való döntésre a népképviselő hozzájárulása szükséges. Az új rendszer állandóságának biztosítása nemcsak törvényes alapokon nyugszik, hanem a német

többségében e reformok mögött él és ezek erővel tovább fejlesztését tovább követeli.

Az elnök arra a kérdésre, hogy kikkel áll szemben ő és a Németország ellen szövetkezett kormányok, logikusan világosra és kétértelműség nélkül azzal lehet válaszolni, hogy a béke és fegyverszünetre vonatkozó javaslat egy oly kormánytól származik, amely távol minden önkényen és felelősségtelen befolyástól, a német nép túlnyomó többségének helyes íését bírja.

Dr. Solt.

Hágából táviratozzák: A Züricher Korrespondenz newyorki jelentése szerint Garard volt berlini amerikai nagykövét hosszabb beszédet tartott, amelyben a következőket mondotta:

— Amerika nem ülhet le azokkal egy tárgyalás asztalhoz, akik asszonyokat és gyermekeket a tengerbe fullasztottak, akik kórházhatárokat éjnek idején megtorpedóztak és a legnagyobb borzalmak elkövetése által meggyötörték. Az amerikai katonák és az egész nép csak olyan békét fogadhat el, amelyet Berlinben diktálnak, miközben Vilmos császár az ő kastélyának ormán látja lobogna a csillagos lobogót.

Paikin Ábrahám — Kürtösön.

(Szibériából Aradra jött a férje után.)

Hetekkel ezelőtt utrakélt Szibériában egy mártír-asszony, hogy hadifogoly férjét megkeresse. — Ilyen hadiaszonyok is vannak. — Akik öt hosszú esztendő után felcsillanó reménységgel keresik nyomát az eltűnt férjnek az eltűnt boldogságnak. Akiket nem rémit a hosszú út s a rengeteg akadály.

— A mártír-asszony Paikin Ábrahámné egy barátjének kíséretében megérkezett Aradra, ahol férjét sejtette. Felkereste Mairovitz Emil századost, a Hadifogoly gondozó iroda parancsnokát, ki szívesen fogadta a férjkereső asszonyt s mindenben szívesen állott rendelkezésére.

Felkutatott a hadifoglyok listáját, kérdezősködtek Paikin Ábrahám felől, de az irodában senki semmit sem tudott felőle.

— Mondjon el asszonyom valamit a férjéről, talán találunk valami nyomra vezető jelet, mondotta a százados.

— Férjem — szólt az asszony — Szibéria egyik városában Omskban — nagykereskedő. Jól szívtált kedves megnyerő modoru uriember. Mindig szeretett kifogástalanul öltözködni s a városban közkedveltségnek örvendett. Fájdalom, nem lehetett tiszt s így a közember foglyok között sokkal nehezebb feltalálni.

Majd nedvesek lettek a szemek:

— Bizonyára meghalt!

— Ne veszítse el a reményt asszonyom! szólt most hozzá oroszul Markow Oszkár hadifogoly önkéntes, ki az irodában teljesít szolgálatot. Nincs e önnél a férjének egy fényképe?

— De igen van.

— Nos akkor délben, ha a foglyok ebédelnek, megmutatjuk nekik s nem lehetetlen, hogy akad közöttük olyan valaki, aki a férjét ismeri, vagy ismerte.

Ugy is történt.

A fénykép sorba járt a foglyok kezében, míg végre egyik orosz megszólalt:

— Ezt az embert ismertem. Pár héttel ezelőtt együtt dolgoztam vele — Kürtösön.

Paikin Ábrahámné a legközelebbi vonattal kiutazott Kürtösre, ahol egy tanyán a munkások között dolgozott az egykori nagykereskedő. Foglalkozása nemes volt ugyan, de nem szalonképes. Két villásszaru ökörrrel hordta ki a termékeinyító erőt az árra. E művelet miatt nem is volt

meg nem is akarták kitenni a hirtelen izgalomnak, azért egyik társan lassan, beszélgetés közben apródonként világosította fel a nagy örömről hogy a felesége megérkezett.

Paikin Ábrahámnak ez volt öt év óta az egyetlen öröme. De most se tudott ennek az érzésnek kifejezést adni. Csak sirni tudott szegény Paikin Ábrahám, akit felesége — nem tudott az első pillanatban felismerni. Az elegáns omszki nagykereskedő rongyos és toprongyos volt, fogta a felesége kezét és zokogott.

Husszarak a békeakció folytatásáról.

(Wilson jegyzéke nem akadály. — Az osztrák miniszterelnök Magyarország önállóságáról.)

Bécsből jelentik: Az urakháza ma ülést tartott, amelynek folyamán Hussarek báró miniszterelnök Wilson jegyzékéről így nyilatkozott:

— Wilson elnök válasza egyáltalán nem ad okot arra, hogy megszakítottak tekintsük a megkezdett eszmecsereit. Ellenkezőleg Wilson elfoglalt álláspontjának gondos mérlegelése alapján folytatni fogjuk békeakciónkat és adjuk meg válaszukat a jegyzékre. Reméljük, hogy a béke megvitatása a dolog természetében rejlő minden akadály ellenére nemsokára tényleg ki fogja vezetni a vitát a háború kioldhatatlan szenvedéséi közül.

A manifesztumra a miniszterelnök ezeket mondotta: Minden néptörzs önállóságának teljes megvalósítása mellett is lesznek bizonyos érdekek amelyek közös figyelembe vételre szorulnak. Nemcsak a külképviselet és a közös védelem, hanem különösen a közös gazdasági összeköttetések tartoznak azon ügyek közé, amelyekre nézve a legelőnyösebb célszerűség okok utalnak bennünket az erők és az intézmények egyesítésére. Hogy a manifesztum hangsúlyozza, hogy a magyar szent korona országainak integritásai nem érinti, ez csak magától értetődő dolog. A mi államunk újjászervezése teljesen függetlenül történik azoktól az elhatározásoktól, amelyeket a magyar szent korona országában az alkotmányos hatalom viselői vannak hivatva meghozni. Épp ilyen kevésbé foglalkozható a manifesztum Boszniának és Hercegovinának jövőjével. Nem habozik azonban kijelenteni, hogy nézete szerint jövedőnek ebben a tekintetben is az érdekeket népek együttműködéséből kell kialakítani. Történelmi feladatunknak egyáltalán nem felelünk meg, ha a monarchián belül állást foglalunk a mellett, hogy a két nagy délszláv komplexum között önkényesen teremtsünk, vagy tartsunk fenn határokat. A hatalmas mozgalom, amelynek középpontjában állunk, nagyon lényeges pontokban érinti Magyarországhoz való viszonyunkat is. Ebben az irányban a kezdeményezés a monarchia másik államából indult ki.

Bizonyára elhibázott dolog volna, ha ragaszkodnánk oly egyeztetések betűjéhez, amelyeket már nem támogat se az egyik, sőt talán mindkét fél meggyőződése és akaratja. Magyarországhoz való viszonyunk alapgondolata, amit az különösen a pragmatika szankcióból folyik, továbbra is fenn áll. A megvalósítás és kiépítés azonban, ami a 67-es alkotmányban van lefektetve, bizonyára revízióra fog szorulni. Ezután utalt a belső újjászervezés feladataira. Foglalkozik az élelmezési problémákkal, továbbá a leszerelés feladataival. Utána a Ház elhatározta, hogy a miniszterelnök bejelentéseit szerdán megvitatás alá bocsátja.

TÖBB, MINT SZÁZ apróhirdetés olvasható az Aradi Közlöny vasárnapi számában: Vevők—eladók, alkalmazottat keresők és alkalmazottak egymásra találnak az

HÍREK.

Kétszáz ezer korona jutalom

egy osendörnek.

(Az odesszai bankrablók elfogatása.)

Odesszában szeptember 22-én bankrablást követtek el. A rablók zsákmányát az osztrák-magyar esendőrség ügyessége révén sikerült ismét megkeríteni; jutalom gyanánt a rablott pénz egytizede: 200.000 korona jutott Kamenek káplár pótcsendörnek. A rablásról a következő részleteket írják Odesszából.

Szegény Gregorit üldözte a balszerencse. Olyan szépen kitervezte, hogyan fogja kifosztani az állampénztárt, amely előtt őrt állott volt és hogyan fogja utána megülni lakóját, amelyre a legdivatosabb egyenruhát és a legfinomabb lakkcipőket vásárolta. Völegényi ruháit egy diványon terítette szét és epedve várt lopott milliójával a szép napra, amikor frigyre Jéphet szeretett menyasszonyával. A lakodalom előestéjén azonban igen kellemetlen esemény érte Gregorit. Völegényi gyönyörűségeit megzavarták; éjjel nem szívesen látott vendégek jelentek meg otthonában. A vendégek egyikét Kameneknek hívták: osztrák pótcsendőr volt. Több bajtársa, valamint egy osztag népfelkelő kíséretében jött Gregorinak, a volt orosz tisztnek és jelenlegi bankrablónak a lakására és bejelentés nélkül tört be hozzája, noha Gregori és barátja nemrég elutasítónan viselkedtek a látogatókkal szemben, amennyiben revolvérből gyorstűzel adtak a vendégeknek. A betolakodók nem jöttek zavarba és viszonzták az üdvözléseket. De Gregorit tovább üldözte a balsors.

Mennyi munkája és vesződése volt szegény Gregorinak és bajtársának a bankrablással. Először is be kellett törniök, azután a pénzt el kellett eipelniök egy Odesszától, mintegy 30 verszinyire fekvő faluba, majd a pénz elrejtésén kellett izzadniök. Most azután egyszerre jön egy osztrák pótcsendőr, felfordítja a divánt, amelyre Gregori ragyogó menyegzői egyenruháját tette és a szokatlan pénztartóból kihalász 300.000 koronát. Majd tovább kutat a házban és az istállóból egy beasott szekrényt kapar elő, amelyben egy bőrtárcsa lapul az ellopott egy millió rubellel. Így azután minden füstbe ment, a menyegző, a gazdagság, a szabadság. És hogy Gregori ne unatkozzék fogságában, a csendörök az ukrainai népfelkelőkkel még 17 társát fogdoszták össze, akik a bankbetörésnél segítettek. Jobbára volt orosz tisztekből kerültek ki ezek, akiket a csendőrség, amely itt Odesszában már sok jó szolgálatot tett, szintén gondjaiba vett.

Kamenek pótcsendörnek az ügy kevésbé volt kellemetlen, mert megkapta a kitűzött jutalmát, a pénz egytizedét, ami a mi értékünkben 200.000 koronát jelent.

— Szerb csapatok erősen érezhető nyomása. Budapest, okt. 21. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik: Olasz harctéren nem történt nagyobb harci cselekmény.

Balkán harctér: A déli Morava mindkét oldalán visszavertük a szerbek részleges támadásait. A Zajecartól nyugatra levő hegyekben erősebben érezhető a szerb csapatok nyomása. A vezérkar főnöke.

Berlin, október 21. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik: Délkeleti harctér: A Morava mentén a szerbek megújított részleges támadásait visszavertük. Ludendorff. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlinből jelenti október 21-én a főhadiszállás, hogy minden fronton fronton visszaverték a német csapatok az ellenséges támadásokat.

— Kitüntetés. A király Szelvényi Ferenc 2. honvéddalozogzredbeli századosnak a 3-ik osztályú katonai érdemkeresztet adományozta.

— Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dragoj Gyula marosborsai állami elemi népiskolai tanítót az alsódombóri, Zielbauer Antal alsódombóri állami elemi népiskolai tanítót az erdőskerekéi és özv. Világné Nemes Jolán erdőskerekéi állami elemi népiskolai tanítót a marosborsai állami elemi népiskolához jelen minőségükben kölcsönösen áthelyezte.

— Halálozások. Dr. Henni Károly aradvármegyei kir. tanfelügyelősi tölnek, folyó hó 20-án életének 29. évében Ujszentannán elhunyt. Az elhunytban az aradvármegyei kir. tanfelügyelőség kiválóan értékes és érdemes tisztviselőjét vesztette el. Emlékét a kir. tanfelügyelőség tisztikara kegyelettel őrzi.

A spanyol járvány elragadta a szerető családjá köréből dr. Halász Árpádnét, született Nikolics Ilonkát, Nikolics Döme mènesi szőlőbirtokosnak és volt aradi ügyvédnek egyetlen leányát. Dr. Halász Árpádné tíz nap előtt Temesvárról átrándult a fiával egy pár napra Ménesre szüretre, ahol szüleinek nagy kiterjedésű szőlőbirtoka van. A családi hajlékban édesanyját betegen találta. Így a szüretet csak harmadnapra kezdhették meg, amikor már édesanyja teljesen felépült. A bekövetkezett esős és hűvös időjárásban a fiatal asszony annyira meghűlt, hogy a gyilkoló spanyol influenza hamarosan végzett vele. Az elhalt fiatal szép asszony férje: Halász Árpád temesvári cs. és kir. kerületi főtörzsorvos az olasz harctéren végzi orvosi funkcióját. Felesége halálhíréről csak táviratilag értesíthették. A mélyen sulytott család iránt őszinte, mély részvét nyilatkozik meg.

Szász Henrik 21 éves zászlós Nagyszénáson spanyol betegségben meghalt.

Pájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett unokánk és unoka öcsénk Nagy Géza számvevő tüzemester, volt Arad városi segéd-tisztviselő folyó évi szeptember hó 9-én az olasz harctéren egy srappel által találva 26 éves korában, mint boldog völegény hősi halált halt. Halálát a bánatos nagyszülei és nagybátyjai gyászolják.

Berecz Karszika életének 7-ik tavaszán elhunyt.

— Katonai szabadságolások meghosszabbítása. Közhírré teszem, hogy a szegedi honvédkerületi parancsnokságtól nyert távirati értesítés szerint katonai egyének utazása folyó évi október hó 19. és november 16-ik között korlátozott, ennél fogva a) A tábori hadseregétől szabadságot azon katonai egyének és női segéd munkások, kiknek a szabadságolási igazolvány első oldalának 11-ik pontja szerint október hó 19-ig bezárólag tábori hadseregnél lévő szolgálati helyükön kell bevonulva lenniök, szabályszerűen vonulnak be. Ugyanez vonatkozik a 20-ika után szabadságotakra is. b) Az összes szabadságotak, akiknek szabadságolási igazolvány 11-ik pontja szerint október 30-ig kellene bevonulnia és fősabadságolási helyük Tiroiban, Krajnában, Karinthiában, Velencében, Isztriában, Görz-Gradiskában, a parti tartományokban, a Dunától délre fekvő országokban fekszik, 5 napi szabadság meghosszabbítást nyernek. c) Az összes szabadságotak a Tiszától északra és nyugatra fekvő területen s Salzburgban, Alsó- és Felső-Ausztriában, Steierországban, Cseh és Morvaországban fekszik, 10 napi szabadság meghosszabbítást nyernek. d) A többi országokban és Ausztria-Magyarország más részeiben, továbbá Romániában a főkormányzóság területére szabadságot (fősabadságolási hely) összes egyének 20 napi szabadság hosszabbítást nyernek. A b), c), d) pontokban említettek tehát nem a szabadságolási igazolvány 11. pontjában feltüntetett napon, hanem az ezen napot követő 5—10, illetve 20 nap után kell bevonulniok. Varjassy Lajos, polgármester.

— Új ügyvéd. Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Schannen Béla ügyvédet Arad székhellyel az ügyvédek lajstromába felvette.

— 2—6 éves gyermekek és tüdőbetegek tejigény bejelentése. Felhívom a 2—6 éves gyermekek hozzátartozóit, hogy tejigényüket f. hó 22. és 23-án délután 3—5-ig jelentsék be. Igazolás most érvényben levő tej-jegy és születési anyakönyvi kivonat. Egyben felszólítom a tüdőbetegeket, hogy most érvényben levő jegyeikkel és orvosi bizonyítványokkal f. hó 24—25-én előjegyzésük végett jelentkezzenek. A közlélmzési hivatal vezetője.

Nyugdíj-jogosulás. A város nyugdíj-bizottsága Lócs Rezső helyettes polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen megállapította Weisz Lajos vízvezetési könyvelő özvegyének és Czako Lajos vámszedő özvegyének özvegyi ellátásra való igényjogosultságát.

— A spanyoljárvány Aradon. Dr. Tisch Mór városi tiszti főorvos pénteken felkérte az orvosokat, hogy naponként jelentsék az orvosi hivatalnál az újabb spanyol megbetegedéseket. A hatósági orvosok bejelentették az eseteket. A főorvos privát-értesülés alapján megállapította, hogy a járvány csökkenőben van. Arra nézve, hogy az orvosok miért nem készítenek statisztikát, azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az orvosok túlterhelése oly nagy, hogy képtelenek statisztikát készíteni. Vasárnap óta három halálos esetet jelentettek be az anyakönyvi hivatalban. Baranyai Erzsébet tizenhárom éves leány, Moldován György öt éves gyerek és Csala Jánosné huszonnyolc éves asszony haltak meg legutóbb Aradon a spanyol betegségben. A szomszédos Mikelaka községben is nagy mértékben terjed a járvány. Eddig 64 esetben állapították meg a spanyolnáthát. Az esetek nagyrésze súlyos. Majdnem naponta van haláleset. Az egész előjáróság beteg. A község vezetősége minden óvintézkedést megtett a járvány terjedésének megakadályozására, így többek között bezáratta a mozit.

— Kályhákat ad el a város. Amikor a város házában szénrel való fűtéshez szolgáló kályhákat állítottak be a hivatalokba, a régi fűtéses kályhákat a padlásra rakták. Minthogy több vevő jelentkezett a régi kályhákra, a gazdasági szék november 5-én délelőtt 10 órakor nyilvános árlejtés útján adja el a régi kályhákat.

— Albánlak Aradon. A világháborúnak kellett végig viharoznia e venhedt kontinensen, hogy a misztikus kelet népeit saját szemünkkel láthassuk. Ma délután öt erősen lefátyolozott mohamedán nőt, hét gyönyörű apróságot és két piros fezes férfit kísérték fel rendőrök a városházára. A szomorú menet általános feltűnést keltett a városban, ahol még nem láttak lefátyolozott mohamedán asszonyokat. Nem azért kerültek a városházára, mintha bünt követtek volna el. Szegény földön futók ezek a mohamedánok, akik az albánia Stoica községből kerekedtek fel. A háborús szenvedések útját végigjárták, míg ma eljutottak Aradra. Az egyik férfi száz koronáért butorított szobát bérelt a Wesselényi-utcában, de amikor délután az egész hárem be akart költözködni a szobába, a háztulajdonos megijedt, visszaadta a pénzt azzal, hogy ennyi embernek nem adja ki a szobát. Ideiglenesen a rendőrség adott szállást a hajléktalan albánoknak, akiket azután igyekezni fog elhelyezni.

— Hagymakiosztás. Felszólítom a kereskedőket, hogy az előjegyzett hagymák átvétele végett hivatalomban jelenjenek meg. A hagyma eladási ára fogyasztók részére 1.40 korona kilónként. A közlélmzési hivatal vezetője.

— Elkans Izsák temetése. A nép őszinte és mély részvéte mellett temették el tegnap a gájai kedves oroszt, Elkans Izsákot, aki 23 éves korában, fogságtól való szabadulása előtt pár nappal ölt meg a pusztító járvány. A temetésén megjelent az egész Gáj és az egyszerű paraszti emberek zokogva álltak körül a tragikus véget ért orosz fogoly koporsóját. A halottat Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi bucsuztatta el megható szavakkal. A temetésen megjelentek özv. Rammer Isváné, Kovács Antal rendőrkapitány és Leopold Zsigmond földbirtokos, Elkans egykori munkaadói, akik sirva bucsuztak egykori hű szolgálójuktól. A sirnál még Markow Oszkár orosz önkéntes mondott orosz nyelvű beszédet, utána pedig Dvorkin Mór oros önkéntes beszélt meglepő magyarsággal a zokogó néphez a koszorúkkal beborított koporsónál.

— A cukor ára. A 4200—918. szám alatt kelt M. E. rendelet alapján a cukornak árát a nagykereskedői forgalomban kgr.-ként 3 korona 24 fillérben, a kiskereskedői forgalomban pedig fogyasztók részére 3 korona 50 fillérben állapított meg. Lócs Rezső, h. polgármester, k. é. h. vezető.

— Nem az orvosok ellen. Müller Károly makói közjegyzői irodai munkás azt közli, hogy ő az aradi járásbíróhoz beadott fel-folyamodására azt írta, hogy a szívizuró doktoroknak 2000 koronát kiutaló végzés ellen, tehát nem az orvosok ellen irányult az okmány, sem annak tartalma.

— A walesi herceg átrepülte a Plavét. Bernből jelentik: A Journal de Debats írja, hogy a walesi herceg nemréb repülőgépen átrepülte az osztrák-magyar vonalakat. Állítólag oly alacsonyan repült, hogy kísérője kényelmesen lőhette gépfegyverrel az ellenséges lővészárkokat.

— Wilson válaszában híre Aradon. Az Aradi Közlöny ma a kora délelőtti órákban rendkívüli kiadásban tudatta a világháború legfrissebb szenzációját, Wilson válaszát a monarchiának. A sok ezer példányban megjelenő rendkívüli kiadást pár perc alatt szétkapkodták az emberek, akiknek kíváncsiságát az utóbbi napok izgalmai immáron a legmagasabb fokig csigázták. Az embereket — ezt meg kell állapítanunk — nagyon kellemetlenül lepte meg a válasz, amely amint szomorúan látjuk, előre veti árnyékát Wilson további békefeltételeinek. Az utóbbi napokban, amióta az Unió elnöke elküldte válaszát Németországnak, ellenben a monarchiának adandó válasszal adós maradt, az emberek nagy része, amely — ez a mi magyar természetünk — könnyen hajlik az indokolatlan optimizmus felé, a legkülönösebb logikával hitette el önmagával, hogy Wilson válasza a monarchiának kedvezőbb lesz annál, amit Németország kapott. Most itt a csalódás, most rosszul esett látni, hogy Wilson idealizmusa is csak addig tart, ameddig a győző kegye ér és Wilson a monarchiával szemben sem helyezkedik az optimisták által várt megbocsítás álláspontjára, ellenben olyan kívánságokkal lép fel, amely a bomlás bakteriumát hintik el a monarchiában. A vitakozásra hajlammal bíró emberek ma Aradon egyébről sem beszéltek, mint a válaszról, "a mely rebuszistikus és világosnak egyáltalában nem mondható szövegével nagyszerű alkalmat nyújt a vitakozásra. Főképen ez alkotta a vita tárgyát, hogy Wilson miért nem emlékezett meg a románokról? És az örök optimisták ebből ismét azt állapították meg, hogy az elnök nem pártolója az olyan követeléseknek, a melyek integritásunk ellen törnek. Lehet. Lehet, hogy igazuk van és mi várjuk az újabb jejezket és az újabb — csalódást.

— Temetés. Katonai pompával, óriási részvét mellett temették el ma délután Víz János tüzérezrednagyot. A temetésen Bethlenfalvi Resch Ferenc altábornagy, katonai állomásparancsnok vezetésével az aradi garnizon minden fegyvernemének tiszti és legénységi küldöttsége. A tüzérségi felszerelési állomás egyik ütege ágyúkkal vonult ki, hogy megadja a végső tisztességet a felszerelési állomás kiváló tisztjének, akinek elhunyt a városzerte igaz, őszinte részvétet kéltett.

— Egy vasúti kocsi fülkéjének összes utasai megkapták a spanyolbetegséget. Nagyváradról jelentik: A napokban temették el Nagyváradon általános részvét mellett Hillwig Oswald tüzérkapitány feleségét, Reck Tucit, aki a vonaton kapta meg a spanyolbetegséget. A temetés után az egész Reck-család, apa, anya és leánya is megbetegedtek spanyol korban. A család Békéscsabára utazott egy elsőosztályú fülkében, ahol dr. Wekerle Sándor a miniszterelnök fia és felesége, továbbá Ocsis Gyula csákos földbirtokos és neje, valamint a békésvármegyei főjegyző is helyet foglaltak. A társaság Békéscsabán szétoszlott, de másnapra már kivétel nélkül valamennyien megkapták a veszedelmes betegséget, amelynek első áldozata Hillwig Oswaldné lett.

Magyar rutének és románok hűségesküje.

(Nem szakadnak el Magyarországtól.)

Máramarosszigetről jelentik: Máramarosvármegye törvényhatósági bizottsága ma délután rendkívüli közgyűlést tartott. Dr. Steján Ágost, a ruténség vezetője volt az első felszólaló. Megindokolta, hogy hatvan társával együtt azért kérte a rendkívüli közgyűlés összehívását, mert a világ események felszínre hozták a nemzetiségi kérdést és az entente úgy igyekezett feltüntetni a dolgot, mintha a mi nemzetiségeink kifelé törekednének. Ezt a feltevést visszautasítja.

mert a ruténség és a románság mindig hű fia volt a magyar nemzetnek és ép úgy szívén viseli a magyar nemzet területi integritását, mint a magyar nyelvű testvérek.

Indítványozta, hogy a közgyűlés a ruténség és a románság hűség manifestációját és a külföldi meggyanúsításokra adott méltó feleletet tartalmazó állásfoglalást terjessze fel a kormányhoz.

— Borrekvirálás a hadsereg részére. A földművelésügyi miniszter rendelete szerint mindazok, akik ugyanazon község területén fekvő akár kizárólagos tulajdonokban (birtokokban) álló, akár mással közös szőlőjük, vagy szőlőik terméséből, akár pedig mástól megszerzett termésből az 1918. évi szüret alkalmával legalább 100 hl. mustot állítanak elő, kötelesek a kiszűrt mustnak seprő nélkül számított 5 százalékát kitevő bort a fegyveres erőborral való ellátásának céljára az alábbi rendelkezések értelmében átengedni. Ezen rekvirált mennyiségen felül bárki önként is felajánlhat bort a hadsereg részére való megvételre. Ezen ajánlatok az állami közpincék tulajdonosához nyújtandók be. A rekvirált bormennyiség folyó hó 26-ig Lőcs Rezső h. polgármesternél bejelentendő. A közelebbi feltételek a helyettes polgármesternél megtudhatók. — A városi tanács.

— Pamutáru beszolgáltatása. A kereskedelmi miniszter ma leiratban értesítette Aradvármegyét, hogy több megyei kereskedő nem szolgáltatta be a bejelentett pamutáru készleteket. A miniszter meghagyja a vármegye alispánjának, intézkedjék, hogy a kereskedők haladéktalanul beszolgáltassák a pamutárukat, mert ellenkező esetben erélyes eljárást indít ellenük.

— Elveszett. Tegnap este elveszett a Fehér Kereszt kávéház körül egy arany női karkötő-óra. Becsületes megtalálóját nagyon kérem, mivel az óra másé, juttassa el Jovanovics Demeter, Orczy-utca 8., ajtó 16. sz. alá, ahol szíveségét megjutalmazom.

— Vasúti katasztrófia harminc halottal. Bécsből jelentik: A trieszti gyorsvonat, amely tegnap este 8 óra 30 perckor indult Bécsből, a déli vasút pályaudvarról, éjjelkor Kapfenbergnél összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés alkalmával az utasok közül harminc életét vesztette, ötvenen súlyosan megsebesültek.

— Lopott fehérneműt árusítása. Ma délelőtt a Boros Béni-téren az egyik negyedmesternek feltűnt egy cselédeány, aki fehérneműt árusított. Igazolásra szólította fel. Hosszas faggatás után elmondotta, hogy Burza Mari a neve s hogy a fehérneműt valakinek a megbízásából árusítja. Minthogy a 14 éves leány gyanúsán viselkedett, a negyedmester felkísérte a városházára. A törvényszéki palotánál a leány futásnak eredt, azonban a közönség segítségével sikerült elfogni. A bűnügyi

Bátort, Lajos a rutén egyház főügyésze rá mutat arra, hogy ha népszavazásra kerülne a sor, akkor Máramarosmegye lakossága egyhangulag azt hangoztatná, hogy Magyarország kötelékében akar megmaradni.

Vlád Dáriusz az ott élő nép nevében beszélt. Kijelenti, hogy az erdélyi román betörés alkalmával ép úgy, mint Máramarosban betörttek az oroszok a magyarországi románság fegyverrel a kezében és úgy tigris módjára védte a hazát, mint a magyar tigrisek. A magyar állam fenntartása alá akarnak tartozni a jövőben is. Beszéde végén esküre emelte a kezét és az egész közgyűlés előtt esküt tett arra, hogy rendületlen hűséggel van ő, mint román testvérei Magyarország iránt és hogy életüket és vérüket is hajlandók feláldozni Magyarország területi integritásáért. Vlád felszólalása rendkívül mély hatást tett. Több felszólalás után a közgyűlés véget ért.

osztályon hiába faggatták a leányt, nem akarta elárulni, hogy ki adta neki a sok fehérneműt, amelynek értéke meghaladja a tízezer koronát. Az egyes fehérnemű darabokon P. J. P. K. és M. Z. monogramok vannak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Bizalmas értekezlet a munkapártban.

(Tisza István a megtett intézkedésekről.)

Bécsből jelentik: Wekerle Sándor miniszterelnök, aki ma Bécsben a közös minisztertanácson és a koronatanácson részt vett, a délutáni vonattal Budapestre utazott.

Budapestről jelentik: A munkapárt ma este báró Vojnich István elnökletével értekezletet tartott, amelyen Teleszky János ismertette az indemnítást. Gróf Tisza István ismertette a külpolitikai helyzetet és azokat az intézkedéseket, amelyek a külpolitikai helyzetet illetőleg már folyamathan vannak. A párt tagjai megnyugvással vették tudomásul Tisza István felvilágosító szavait. Az értekezlet bizalmas természetű volt.

Budapestről jelentik: A 48-as alkotmánypárt ma este Bolgár Ferenc elnöklésével ülést tartott, amelyen az indemnítási javaslatot tárgyalták. A napirend előtt Bethlen István gróf szólalt fel, aki a külügyi és honvédelmi bizottság kiküldését igen kívánatosnak mondta és hangoztatta annak szükségességét, hogy a bizottság mielőbb kezdje meg működését. Popovich Sándor dr. pénzügyminiszter ismertette az indemnítást, hangoztatta, hogy a törvényjavaslat leginkább a kormány részéről tet. azon intézkedések jóváhagyására vonatkozik, amelyek főleg a különböző állami alkalmazottak helyzetének javítására irányul. Több hozzá szólás után a pénzügyi bizottság módosításaihoz hozzájárultak.

Bécsből jelentik: Ófelsége ma délután fél négy órakor külön kihallgatáson fogadta dr. Horváth Sándor és dr. Pázmány József zág-rábi egyetemi tanárokat és Frank Ivo horvát tartománygyűlési képviselőket. Horváth kihallgatása egy óra hosszat tartott. Utána a felség külön-külön kihallgatáson fogadta dr. Pázmány és Frank képviselőket.

LEGUJABB.

Bécs már tárgyal a cseh állammal. Osztrák-német szocialisták köztársaságot követelnek.

Bécs. Amel koronatanácson elvben meggyeztek a közös ügyek megszüntetésében. A keresztülvitel időpontja még nincs megállapítva. A koronatanácson felmerülő kérdésekkel is foglalkoztak.

Prága. A csehek között Wilson jegyzéke nagy lelkesedést keltett. A pártvezérek kijelentették, hogy ők hajlandók a németekkel tárgyalásokba bocsájtkozni Csehország határaitól, azonban előbb meg kell, hogy legyen az előfeltétele annak, hogy az új cseh kormány, az új cseh állam összes hatalmi eszközeinek birtokában legyen.

Bécs. A német pártok között nagy a lehangoltság, különösen azért, mert Weisskirchner polgármester kijelentette, hogy Bécs csak néhány hétre van ellátva élelmiszerekkel és ha segítség nem érkezik, inség fenyeget.

A szenzáció erejével hatott a Bokenni című lapnak a következő híre: Weisskirchner Bécs város polgármestere, Tussár szocialista képviselőhöz azzal a kérelemmel fordult, hogy az új cseh kormány rögtön lépjen tárgyalásba Bécs várossal és az élelmiszerek szállítása ügyében egy kereskedelmi szerződést létesítsenek, mert Bécsnek eh inség fenyeget. Weisskirchner utal arra a többszáz ezer cseh polgárra, akik Bécsben vannak. Tussár kijelentette, hogy a csehek hajlandóak ilyen tárgyalásba bocsájtkozni, de kizárólag Bécs városával, nem pedig az osztrák kormánnyal.

Bécs. A német nemzet gyűlésen dr. Adler Frigyes szocialista vezér beszédet mondott, a melyben többek között ezeket jelentette ki:

— Ebben az órában üdvözljük testvéreinket, a szláv és román elvtársainkat. Üdvözljük őket, hogy végre önálló rendelkezési jogukhoz oly közel állnak. Ezt az önálló rendelkezési jogot minden fenntartás és megszorítás nélkül elismerjük, de éppen úgy követeljük a magunk részére is. A monarchiák, az urakházi, a bürokratizmus, a feudalizmus és kapitalizmus ideje lejárt. Elfogadjuk azt a követelést, hogy Ausztria német népe a népszuverénitás elvének megfelelően maga állapítsa meg egy alkotmányozó nemzetgyűlésben államának alkotmányát. ezt az alkotmányozó nemzetgyűlést az általános, titkos és közvetlen választójog alapján az összes német férfiak és nők válasszák. E gyűlésen küzdeni fogunk, hogy az osztrák-német állam demokratikus köztársasággá alakuljon.

Zágráb. A szlovákok, horvátok és szerbek ismeretes nyilatkozatának megjelenése alkalmából ma este nagy néptömeg tüntetett a nemzeti fanács épülete előtt, és éllette a nemzeti tanácsot.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung Wilson jegyzékét a monarchiához nagy igazságtalanságnak tartja s annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a Wilson által tervezett megoldás a legborzalmasabb polgárháborút fogja előidézni. A legnagyobb lehetetlenség ma az, hogy Wilsonnak, akinek a sors most olyan nagy hatalmat adott a kezébe, a monarchia viszonyairól sejtelve sincs.

Berlin. Az állítólag a német csapatok visz-

szvonulása alkalmával ok nélkül elkövetett pusztítások vádjának megvizsgálása céljából semleges bizottság utazott a frontra, amely a semleges államoknak Brüsszelben lakó képviselőiből áll. Lancken báró követ, a brüsszeli politikai hivatal vezetője áll a bizottság élén.

KÖZGAZDASÁG.

— Budapesti tőzsde. Budapestről jelentik: A napok óta tartó izgalom, amely Wilson válaszárol való várakozásban nehezedett a tőzsdére, ma mint hogy a válasz szövege ismeretessé vált, megszűnt és az üzleti forgalomban sem idézett elő olyan nagy áresökkenést, a melyet a kedvezőtlen választól vártak. A mai záró árfolyamok: Magyar hitel 1108, Osztrák hitel 700—664, Fabank 707—688, Agrár bank 852—820, Hazai bank 519—509, Magyar bank 819—801, Kereskedelmi bank 5300, Konkordia 650, Viktoria 1425, Salgótarjáni 1020—992, Ganz-Danubius 3960—4000, Rimamurányi 985, Adria 1410—1350, Atlantika 1060—37, Államvasut 895—85, Klotild 495—90, Nasici 2550.

A tőzsdetanács folyó évi október 20-án Vég Károly alelnök udvari tanácsos elnöklétével tartott ülésében foglalkozott több tőzsdetagnak azon kérésével, hogy a tőzsde a járvány miatt zárassék be. A tanács kimondotta, hogy az üzleti időt megrövidíti, úgy, hogy az értékezési magánforgalom a további intézkedésig fél 12 órától fél egy óráig fog tartani. — Gondoskodtak továbbá arról, hogy a kellő higiénikus intézkedések fokozottabb mértékben megtéssenek és az üzleti idő alatt a teremben orvos tartózkodjék. Ugy a tőzsdetern, mint az összes helyiségek csakis 11 órától állnak a tagok rendelkezésére.

— Agrár-kölcsön tartalékalap. Figyelmeztetem mindazokat a szőlőgazdákat, akik agrár kölcsönöket vettek fel, hogy amennyiben hátralékos részleteiket november 1-je előtt fejjesen lefizetik, hogy tartalék-alapjaik viszza térítésére igényt tarthatnak, a lefizetés alkalmával emez igényüket jelentsék be és ennek alapján megfogják kapni. Bódy Bódog, az Arad-hegyaljai Szőlőgazdák Egyesületének elnöke.

A szerkesztésért felel
STAUBER JOZSEF.

Aradi Nemzeti Színház.

1918. okt. 22-én:

Testőr.

Apolló-színház.

Zárva.

Uránia-színház.

Zárva.

NYILTTÉR.

Az ezen sorvat alatti közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Berecz Károly és neje szül. Bihaasi Julianna a maga, úgy az alólítottak, valamint számos rokon és ismerős nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelenti a felejtethetetlen jó gyermek, unoka, unokatestvér, rokon és kisbarát

Berecz Karsika

f. évi október 20-án éjjel fél 12 órakor, életének 7-ik tavaszán, rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát. Az Istenben boldogult földi maradványai f. hó 22-én d. u. fél 3 órakor fogtak a Varjassy Lajos-utca 63. sz. gyászházából, a református egyház szentírt tartandó ima után a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Aldás és béke poraira.

Arad, 1918. október hó 20-án.

özv. Dopsa Jánosné szül. Berecz Julia, Berecz István és neje szül. Kovács Lydia, Szűcs Ferenc, Bogár István, Bihaasi Kálmán és neje szül. Ott Mariska nagybácsik és nagynénik. Krizsán Dezső és neje szül. Szöllőssy Ida keresztszülei. Berecz Sándor, Berecz János, Berecz István, Szűcs István, Szűcs Börsi, unokatestvérei. 7698

Varga Imre első temetésrendező intézete Arad, Andrassy-tér 13. Telefon nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 738.

Özv. III. kolosvári Kolossváry Lászlóné szül. Szathmáry Katalin Andy mint mélyen suttóit hitves a maga, illetve kis leánykájá Katinka, úgy az alólítottak, valamint a számos rokonság nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelenti a felejtethetetlen jó férj, hőszeretett nédesapa, gyermek, vő, testvér, sógor, rokon és jobará

IFJ. KOLOSVÁRI

Kolossváry László

miniszteri fogalmazó. 4-es honvéd huszár lötnagy, háromszor kitüntetve a Signum Laudissal, a kardokkal és a katonai érdemkereszt tulajdonosa

folyó évi október hó 19-én délelőtt fél 9 órakor, élete tavaszán, a harcúterén szerzett betegségben, rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest Aradkövi községben történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai Aradra szállítatnak és f. hó 22-én délután fél 4 órakor fogtak a felső temető halottas csarnokából a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint az ugyanottani temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért f. évi november hó 11-én délelőtt 9 órakor fog a helybeli főútsz. Minorita-árvák szentegyházában az egek Urának bemutatni

Aldott legyen drága emlékezetek!

Aradkövi—Arad, 1918. október hó 19-én.

Id. kolosvári Kolossváry László és neje szül. Bodonyi Kajtár Matild, szülei. Szathmáry Károly János és neje szül. szombatsági Sármeczy Ágnes, após és anyós. Wattay Józsefné szül. kolosvári Kolossváry Margit, testvére. Wattay József, kolosvári Kolossváry Elvira, kolosvári Kolossváry Mártha férj. Rostaházy Sándorné, kolosvári Kolossváry Ida, kolosvári Kolossváry Gabriella, nagynénjel. 15

Varga Imre első temetőző intézete Arad, Andrassy-tér 13. Telefon nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 738.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó férjem, illetve édes apám

Salkovits Sándor

Marta-gyári művezető

temetőben résztvettek, ravatalára koszorút helyeztek és vigasztalásaikkal nehéz óráimban felkerekettek, különösen pedig a Marta-gyár vezetőségének, tisztviselő karának, munkásságának mély fájdalomban tanúsított igaz részvétükért ezúton mondok hálás köszönetet.

Arad, 1918. okt. 21.

7701

özv. Salkovits Sándorné és családja.

Egy ügyes tíu kifutón

nyomtatásban jó fizetéssel

Villamos
vasalók,
széblámpa elemek
kaphatók
Kalmárnál
Salacz-utca 2. szám.

Marókáli

kapható azonnali szállításra

Rosenberg-iroda

700 Aradon. — Telefon 1096.

6338—1918.

HIRDETMÉNY.

Közírté teszem, hogy a M. Kir. Pénzügyminiszter 120535—1918. rendeletében a szőlő-törköly és bor-seprő ára legmagasabb árát, mely mellett a központi szeszifőzdék ezen mellékterményét átvenni kötelesek, a következőkben állapította meg:

A központi szeszifőzde vállalkozója a kézisajtóval kisajtolt friss szőlőtörkölyt q-ként 24 K, a kézisajtóval kisajtolt, betaposott (kierjedt) szőlőtörkölyt q-ként 26 korona, a víznyomású vagy egyéb motorikus erőre berendezett sajtóval kisajtolt friss szőlőtörkölyt q-ként 18 K, a víznyomású vagy egyéb motorikus erőre berendezett sajtóval kisajtolt (kierjedt) szőlőtörkölyt q-ként 20 K, a kilugozott (törköly) bor készítésére használt szőlőtörkölyt q-ként 7 K. áron köteles átvenni.

A termelő a szőlőtörköly átadása alkalmával azt, hogy a szőlőtörköly kézisajtóval, illetve víznyomású vagy egyéb motorikus erőre berendezett sajtóval sajtoltatott-e ki, illetve, hogy a szőlőtörköly, törkölybor készítésére használtatott, a központi szeszifőzde vállalkozójának bejelenteni köteles.

A rendeletnek egyéb részletei a Budapesti Közlöny 227. számában megtalálhatók.

Arad szab. kir. város Közélemezési és Közéllátási Hivatalától 1918. évi október hó 8-án.

Lőcs,

polgármester helyettes,
k. é. h. vezető.

22937—1918.

HIRDETMÉNY.

A közlelmezési miniszter 133600—1918. sz. a kelt rendeletével az 1918—1919. gazdasági évben az ipari munkásság és családtagok által az öszi burgonyából igényelhető mennyiséget a következőképpen állapította meg:

1. Nehéz testi munkásoknak beleértve az éjjeli üzemben dolgozó, valamint a bányamunkásokat is, az egész évre jár 140 kgr. 2. a könnyű testi munkásoknak és családtagoknak pedig 100 kgr.

A közvetlen ellátásba vett ipari üzemek által 120649—1918. sz. rendelet értelmében névjegyzéken legfeljebb az itt meghatározott fejadag szerinti mennyiség igazolható.

Arad, 1918. évi szeptember hó 30.

VÁROSI TANÁCS.

Viszketegséget,

szépséget, rúht a leggyorsabban elűzheti a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett

„Skatiform-Kenőcs“

Nincsen szaga, nem piszkál. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fleisch-féle kérik. Próbá tégey 4.— nagy tégey 6.— k. Csakádi adar 15.— k. Kapható Aradon, Hajós Árpád gyógyszer-tárában, Andrássy-ter 22. Vételre a „SKATIFORM“ névjegyre igyelljenk 7151

HARISNYA KLINIKA Arad, Ferdinánd-u. 3. sz.

Rongyos harisnya nincs többé!

Rossz és levágtalan fejű másfél pár női harisnyából készítünk egy pár kifogástalan, jó harisnyát. Két pár rossz férfi harisnyából egy pár jó harisnyát. Vidéki megrendelések posta útján legpontosabban eszközöltetnek. Kérjük a címre ügyelni. 4971

Dr. KAJDAGSY

gyógyít miniszteri hűbajokat, megbetegedést, valamint női bajokat. Eszközök: „Erlieb 506.“ modernített legújabb szerével. — Vértisztítást Wassermann tanár módszerével. — Köknek külön bejárata. — Levélben! Kérdésekre válaszal. Szakaszú könyvet megküldi bérmentve 3 kor. (bolyg is lehet) előzetes beklátás ellenében. 161 BUDAPEST, VIII., József-körút 2/a. szám.

ROSE YORK

Névkölözhetetlen és kiváló szer sápadt hölgyeknek hogy arcuk és ajkuk üde, piros színét visszavarázsolják. — Senki által fel nem ismerhető, teljesen ártalmatlan, színezése állandó. Egy üvegnek ára 3.— korona.

Gyöngyfehér fogakat nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinficiálja, utóíze igen kellemes. Ara 1 korona.

Poloskák irtására egyedüli biztos szer a

Phenoleav'

1 üveg ára 3 korona.

Legjobb tápszer

gyermeknek és felnőtteknek egyaránt a

Makk-kávé

darálva, pörköltve

1/4 kgrs csomag 6 korona.

Hajós Árpád gyógyszer-tárában

Arad, Andrássy-ut 22. szám.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Hamvas tiszta arcbőrt csak

„Annny“

arémel lehet elérni. Zsíros éjjeli, száraz nappali használatra. Egy tégey 4.—, 6.— és 8.— K.

Boromfi betegségek ellen

biztos hatású szer a

„Tikin“

Egy üveg ára 2.50 és 4.50 K.

Ruh és viszketegség

ellen egyedül csak

Albin

fehér kenőcs használ.

2.—, 4.— és 7.— korona.

Lábizzadás

ellen csak

Lábin

folyadék és hintőport használ.

Ara 3.— és 5.— korona.

Fenti szerek egyedül kaphatók: 13

WAJDITS GYÖRGY

Jézus Szive gyógyszer-tárában Arad, József főherceg-ut 11. szám. Karolina utcai megállónál. — Közkórház, Otvenesi aradalom, M. A. V. és A. Cs. E. V., Kir. fogház stb. szállítója.

A világítási rendelet

határozatalt a fényhatás csökkentése nélkül csak

TUNGSRAM-

félwattos lámpákkal

lehet betárolni. 7157

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat.

Aradi és csanádi egyesült vasutak menetrendje.

Ervényes 1918. évi jun. 1-től.

Aradról Szegedre indul:

Személyvonat reggel 6.40

Személyvonat délután 4.13

Aradról Szegedre érkezik:

Személyvonat délben 12.00

Személyvonat este 9.81

Szegedről Aradra indul:

Személyvonat éjjel 3.06

Személyvonat délután 8.17

Szegedről Aradra érkezik:

Személyvonat reggel 7.38

Személyvonat este 7.51

Aradról Brádra indul:

Személyvonat reggel 8.40

Személyvonat délután 12.48

Aradról Brádra érkezik:

Személyvonat délelőtt 11.58

Személy vonat este 7.46

Brádról Aradra indul:

Személyvonat éjjel 3.00

Személyvonat délután 1.13

Brádról Aradra érkezik:

Személyvonat délelőtt 10.00

Személyvonat este 7.38

Aradról Ujszentannára indul:

Délelőtt 8.26

Délután 5.30

Aradról Ujszentannára érkezik:

Délelőtt 9.10

Este 6.10

Ujszentannáról Aradra indul:

D. e. 8.15

Este 6.22

Ujszentannáról Aradra érkezik:

D. e. 9.03

Este 6.53

Borosjenőről Csermőre indul:

Vegyes vonat délelőtt 9.32

Vegyes vonat délután 5.32

Csermőről Borosjenőre indul:

Vegyes vonat reggel 6.52

Vegyes vonat délután 4.29

Mezőhegyesről Kétegyházára indul:

Reggel 8.37

Este 6.20

Kétegyházáról Mezőhegyesre indul:

Reggel 6.10

Délután 4.10

Ujszentannáról Kétegyházára ind.:

Délelőtt 9.25

Este 7.00

Kétegyházáról Ujszentannára ind.:

Reggel 6.00

Délután 4.00

Borossebesről Menyházára indul:

Vegyesvonat délelőtt 9.00

Menyházáról Borossebesre indul:

Vegyesvonat délután 2.39

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetésre ára 20 fillér. Vastagabb betűkkel 60 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután fél 6 óráig vesszük fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 8 korona.

A kiadóhivatallal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

"KÜLÖNÁLLÓ" jellegre levél ment a kiadóba. 7639

ÉDES ÖREGEM. Nagyon, de nagyon szeretnék magával beszélni, kedden délután 4 és 5 óra között. Most Aradon vagyok Világosról. Mar... Jöjjön Széchenyi-utca, ott várom 5. szám. 7674

INTELLIGENS FIATALEMBER érdekeltül barátságát keresi egy szolid leány, kinek szabad óráit nagyon egyhangúnak. Leveleket "Időtöltés" jellegre a kiadóba kér. 2532

FEKETE FEDELES KÖNYV, VAGY ÚSZI RÓZSA nem fél 7, hanem 7 és negyed 8 óra között a jelzett helyen lesznek. 9700

Alkalmazást keres.

MEGBIZHATÓ, ÜGYES PÉNZTÁRNOKNŐ, ki a kiszolgálásban perfect, alkalmazást keres. Irodai munkát nem vállal. Ajánlatokat "Kiszolgáló" jellegre. 7672

JOGHALLGATÓ, Irodai teendőket teljesen jártas periekt gépiró, lehetőleg ügyvéd irodában a délutáni órákra alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 7682

IRODISTANÓ több évi irodai gyakorlattal, gazdasági, esetleg egyéb irodai állást azonnalra keres. Ajánlatokat "Gyors munkaerő" alatt a kiadó továbbít. 7678

KERESKEDŐ SEGÉD fűszer- vagy festékszaktamból állást keres. Választ "Sürgős" jellegre kér. 7686

GAZDASSZONYNAK ajánlkozik egy középkorú nő, a tömegfőzést teljesen érti, 4 éves bizonyítvánnyal rendelkezik, fu-internátusba, nagyobb intézetbe, vagy nagyobb kórházba, mielőbbi állást vidéken is elfogadna. Cím: V. I. Arad, Vécsey-utca 2. 7688

GAZDASÁGI INTEZŐ, 18 évi gyakorlattal, a gazdaság minden ágában önállóan működik, azonnalra állást keres. Cím a kiadóban. 7464

Alkalmazást nyer.

VIZSGÁZOTT vizgyógy kezelőt és masszörnt keres Pösch vizgyógyintézet, Arad. 7693

A LIPPA ÉS VIDÉKE Fogyasztási és értékesítő Szövetkezet azonnali belépésre óvadékképes boltkezelőt keres, akinek havonként 300 korona fizetést, lakást és jutalékul a bruttó forgalom egy százalékát ad. Ajánlatok Krenner közlegyző, Lippa címre küldendők. 7679

NAGYOBB ÁCSMUNKÁRA keresek egy nkordansot vagy ácsmestert a munka azonnali megkezdésére. Cím: Jiraszek Ferenc építőmester, Lovarda-u. 1. 7687

VENDEGLŐS kerestetik 25 év óta fennálló jóforgalmu vendéglőbe bányatelepen. Értekezhetni Mandl Hermánál, Lupény (Hunyadm.) 7537

KIFUTÓ FIÚ, jó fizetés mellett, nyomdánkban alkalmazást nyert.

Kiadó lakás.

EGY MODERN butorozott utcai szoba kiadó. Dezső-utca 4c. 7676

KIADÓ gyermektelen házaspárnak kétszobás szép, tiszta, utcai lakás összes mellékhelyiségekkel magánházban, villany, víz bevezetve. Évi bér 1400 korona. Leveleket "Különálló" jelleggel kiadó továbbít. 7639

Lakást keres.

KERESEK NOVEMBER 1-re Belvárosban 2 szobás utcai lakást mellékhelyiségekkel. Közvetítőket díjazok. Ajánlatokat "Jó pénzt fizetek" jellegre a kiadóba. 7696

Vétel és eladás.

ELADÓ gyermekharisnyák, ruhák, fehér szőrmegarnitúra. Megtekinthető reggel 10 után. Cím a kiadóban. 7700

ELADÓ 3 mm. méz. Perzsa Abraham, Aradkövi u. p. Győrök. 7681

DUGHAGYMA 3 mm. eladó. Cím Szabadhely 225. 7683

ELADÓ VIZSLA szoba dresszúrával, kintinó aporteur. Bővebbet városgazdai hivatal, tüzőlő laktanya. 7673

KEVESET HASZNÁLT Perzsa bunda, karmantyúval, eladó. Temesvár Erzsébetváros, Hunyadi-ut 42., első ajtó. 7680

KÉZZEL SZEDETT almát, hagymát, mely 1.30 kor., maximális árban árusított. Ezentul minden csütörtökön és hétfőn friss halak lesznek. LuttvákJ József, Asztalos Sándor-u. Telefon 615. 1141

KERÉKPÁR gummi pótlót, műszaki cikketek szállít Szegő Imre Budapest, VI., Felsőerdősor 37. 7684

TELIESEN UJ sötétkék aji és fekete télikabát, sziliskinnel, eladó. Cím a kiadóban. 7690

ELADÓ egy fekete vattellinózott női gallér, sötétkék szövet ruha és 42-es sárga férfi cipő. Cím a kiadóban. 7689

ELADÓ egy coboly gallér 4000 kor. D. u. 2 és 4 között Lázár Vilmos-utca 3. szám, emelet, 2. ajtó. 7697

UJ BUTORÖZLET Arad, Deák Ferenc-utca 40a. mindennemű butor kapható jutányos áron. Különösen ajánl egy nagy ebédlőt, szmirna szőnyeget, egy férfi szoba garnitúrát és egy soberlőt. Wiegenfeld cég. 6073

EGY KOMPLETT férfi szoba mahagoni, képrámák, képek, vázák eladók. Megtekinthető Akác-utca 11. alatt. 6915

KÜLÖNBÖZŐ MÉRETŰ ajtók és ablakok eladók. Tritthaler Ferenc kőltész. Salacz-u. 4. 7544

ELADÓ 3000 drb. patenzáros 3 deciliteres teljesen új limonádés palack és 8 hordó 250-350 literig. Seraciu András utóda, Karánsebes. 7685

KÖLTÖZKÖDÉS MIATT OLCSON KAPHATÓ: 1 polituros ágy matracal, 1 nagy asztal, 1 kis asztal, fekete salon asztal és két plüsch szék. Városi kávéház felett. III. em., katonai laboratoriummal szemben. 6331

UJ HALÓSZOBA világos fehérre festett toalettal, alkalmi vétel, eladó. Színházi épület III. emelet, Városi kávéház felett, katonai laboratoriummal szemben. 6331

HASZNÁLT ÓLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban. 2100

Ingtalan.

ELADÓ Mikes Kelemen-utca 17-19. számú ház. Bővebbet ugyanott. 5900

MODERN, magas földszintes, adómentes ház, két kétszobás lakással, eladó. Cím a kiadóban. 7695

SZŐLLŐ-UTCA 4. számú sarokház, mely áll 9 egyszobás lakásból, azonnal eladó. Tudakozódni ugyanott. 7483

EGY emeletes bérház eladó a Szabadságtér közelében. Cím a kiadóban. 7587

MAGAS HÁZ 800 □-öles kerttel, 4 szoba, konyha, iroda és nagy raktárhelyiséggel, alsó házi lakásokkal, eladó. Moder Jenőnél, Medgyesszegyháza. 7602

PURGLY LAJOSNÉ-utca 114. sz. ház nagy kerttel, baromfi és sertés tartásra alkalmas udvarral, esetleg átvehető lakással eladó. Bővebbet Flórián-utca 5. I. em. 7625

ELADÓ Varjassy József-utca 28. sz. ház. 7632

ELADÓ Gyár-utca 11a. számú ház, villanyvilágítással és szőlőskerttel. 7638

ELADÓ FÖLD ÉS HÁZ 4 szobás lakással, mellékhelyiségekkel, 10000 □-m. kerttel, 250 faj gyümölcsfával beültetve, vízvezeték berendezéssel Mikolákán, a villamos mentén. Bővebb felvilágosítás Pannár Sándorné virágüzletében, Weitzer János-utca. 7184

GIZELLA-u. 8. sz. jól jövedelmező kisebb bérház a viadukton túl eladó. Értekezni lehet Polonyi Lajosnál, Varjassy Lajos-u. 96. sz. 7680

Üzletek.

PÖSCH-FÉLE vizgyógyintézet Aradon. betegség miatt eladó. 7691

Oktatás.

MELYIK NÉMET ANYANYELVŰ 8. középiskolás, esetleg perfect német bölgy vagy ur adna órákat uri háznál ebédért. Cím a kiadóban. 7699

SZAKKÉPZETT TANITÓNÓ hegedű és zongora oktatást vállal. Cím a kiadóban. 7610

TANITÓNÓ elemi- és középiskolai győnge- vagy magántanulók oktatását vállalja. Cím a kiadóban. 7613

Különféle.

EGY jóminőségű zongora vagy pianó kerestetik bérbe. Cím a kiadóban. 7634

FEHÉRNEMŰ varrást és javítást elvállal Benjáminné, Aulich Lajos-u. 5. 7627

100.000.— koronával társulnék csakis intelligens, korrekt uriemberrel szolid és reális vállalatához, üzlethez, vagy bérlethez. Leveleket "Correct uriember" jellege alatt továbbít a kiadóhivatal. 7600

SZARAZ PINCÉT, vagy üres raktárt keresünk a városbáza közelében. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérünk. 7500

APRÓHIRDETÉSBK az Aradi Közlöny részére felvételnek a Messenger-boy irodában, Klein I. hirdetésí és hírlapíródjában, Zrinyi-u. és Mandl Boros Beni-tér 15. sz. alatti papírüzletében.

471-1918. ein. sz.

HIRDETMEY.

Közlirre teszem, hogy hadifoglyokat a törvényhatósági gazdasági munkabizottság (vármegyeháza) engedélye nélkül munkára felfogadni és alkalmazni büntetés terhe mellett a legszigorúbban tilos.

Figyelemztetem a város lakosságát, hogy csavarzó hadifoglyokat házuk biztonsága érdekében is házukba ne fogadjanak, ilyeneket a legközelebbi rendőr, vagy katonarendőrnek adjanak át.

Arad, 1918. évi október hó 12.

Green. főkapitány.

6341-1918.

HIRDETMEY.

Értesítem a város közönségét, hogy a Kereskedelemügyi Miniszter 7662-1918. szám alatt kelt rendeletével a lámpabél legmagasabb árát a következőkben állapította meg:

3. számú lámpabél méterenként nagykereskedőknél 14 fillér, kiskereskedőknél 17 1/2 fillér.

5. számú lámpabél 23, illetve 29 fillér.

8. számú lámpabél 31, illetve 39 fillér.

11. számú lámpabél 47, illetve 49 fillér.

Arad szab. kir. város közérlemezési és Közellátási Hivatalától 1918. évi október hó 8-án.

Lőcs,

polgármester-helyettes,
k. é. h. vezető.

6344-1918.

HIRDETMEY.

A 4203-1918. számú Kormányrendelet alapján közhirre teszem, hogy a szűles takarmányokért követelhető legmagasabb árát a következőkben állapították meg:

(Anvaszóna, sarju és mindentéle mesterséges szalastakarmány, lóhere, lucerna-, búkköny-, mohar- stb. széna) ára 45 K.

Tavaszzalma (árpa, zab, köles és ezekkel egyenértékű tavaszzalma) valamint tavaszzalma törekének és polyvajának ára 28 K.

Arad szab. kir. város Közérlemezési és Közellátási Hivatalától 1918. évi október hó 8-án.

Lőcs,

polgármester-helyettes,
k. é. h. vezető.

Magyar királyi államvasutak.

Menetrend.

Ervényes 1918. év június hó 1-től.

Aradról Budapestre indul:

Gyorsv. reg. 8:01
Személyvonat délelőtt . . . 11:18
Személyvonat este 8:48

Aradról Budapestre érkezik:

Gyorsv. d. u. 1:25
Személyvonat este 8:20
Személyvonat reggel 6:45

Budapestről Aradra indul:

Gyorsvonat délután 2:10
Személyvonat reggel 7:50
Személyvonat este 9:30

Budapestről Aradra érkezik:

Gyorsvonat este 7:18
Személyvonat délután 4:48
Személyvonat reggel 6:58

Raktáros

Jó fizetéssel

felvétetik.

Cím kiadóban.